

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hora 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hora 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
8-hasábos postt. sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 18 fillár.

Nyitlár sora 40 fillár

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELOS SZERKESZTŐ:

Staubert József.

Péntek, január 25.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Verdikt a parlament fölött.
A képviselőház ülése.
Az angol királynő halála.
240,000 korona egy könyért.
Ingyen kenyér!
Méregkeverő cigányasszonyok.
Fejérváry Géza báró betegsége.
Harmincs évig férőruhában.
Az urára gyújtotta a házat.
Tárcza: A csalódás. Irta: F. C. Phillips.
Regény-Csarnok: A szürke asszony. Irta:
Sudermann H. Fordította: Hellerné-Oláh Margit.

Verdikt a parlament fölött.

Budapest, január 24.

Akinek az életben sok becsületsértési pöre szokott lenni, az nem tarthat számot arra, hogy a közbecsülést kivívja. Akár passzive, akár aktive működnek valaki közre, az ilyen becsületreparáló jogesetekben kedvező világitásba nem részesülhet sem a sértő, sem a sértett.

Akárkin is megeshetik ugyan, hogy egy némely haragosának eljár a szája és olyan dolgokat mond róla, a mit hallgatással nem türehet és a melylyel szemben kénytelen megtorlással élni. De ha az ilyen esetek sűrűn ismétlődnek, akkor már gyanus a dolog, mert azok a rágalmazók és becsületsértők sem olyan bolondok, hogy rendszeresen támadjanak még akkor is, ha látják, hogy támadásaikkal célzott nem érnek és ha a megtámadottak ezáltal a közbecsülésből mit sem veszítenek.

A mi képviselőházunk kezd ilyen hírből keveredni, mert gomba módra szá-

porodnak a becsületsértési perei. A kir. főügyészek sorra kérik a felhatalmazást, hogy a képviselőház megsértése címén pöröket indítsanak az inkarnatus emberek ellen, a kik oly kevéssé respektussal viselkednek a t. Ház presztizsével szemben, hogy megmerik írni, sőt le is merik nyomtatni azt, a mi jogosan megfekszi a gyomrát a közhangulatnak. Azzal azonban nem törődnek a kegyelmes gardedamok, hogy milyen kényes helyzetbe hozták ezáltal szerencsétlen védenczüket, a t. Házat.

Igaz, hogy elégszer hallott ez a t. Ház saját tagjaitól olyan ítéleteket, a melyért most a közvadász képviselői megtorlást sürgetnek, de ez a honatyáknak főtartott olyan privilegium, a melyhez másnak jussa nem lehet.

Mit csináljon már most a t. Ház az ilyen ügyészégi megkeresésekkel. Ha megtagadja a kért felhatalmazást, mindenki avval áll elő, hogy nincsen érzelme a saját becsülete és tekintélye iránt, ha pedig megadja ezt, akkor kerül csak igazán furesa pozícióba. Odalép Magyarországnak törvényhozásának egyik nagy testülete, a tizenkét polgár itélőszéke elé, hogy remegve várja annak verdiktjét. Mert az esküdtszék nemcsak a vádlott felett ítélkezik, az ítélet szól a vádlónak is, sőt első sorban szól ennek, mert első sorban azt bírálja el, hogy az a vádló rászolgált-e arra, hogy tekintélyének kisebbitője a törvény szigorával lakoljon.

Micsoda blamázs kerül ki majd aztán abból, ha az esküdtszék hol itt, hol ott

ki fogja mondani, hogy a vádlottak nem épen épületes tiszteletre méltó dolgokat mondtak ugyan az igen tisztelt Házzal, de büntetni őket nem lehet, mert a mit mondtak, az köztudomás szerint sem hazugság. Mondták ugyan ezt már mások is szemébe vágta nyílt ülésen nem egyszer, de a nélkül, hogy a czáfolatra csak kísérlet történt volna.

Annyi bizonyos, hogy visszás dolog az ilyen „becsületkeresés“, nemcsak a mostani országgyűléstől, de akármilyen parlamenttől is. A parlament tekintélyének és méltóságának gyökere önmagában rejlik és a parlamentnek sem keletkezése, sem működése nem folyik le zárt ajtó mögött, ismeri azt az országban minden ember, alkothat és alkot is magának róla véleményt, a melyet semmiféle rosszhiszemű támadás nem befolyásolhat.

A támadások rosszhiszemű volta büntető per nélkül is kimutatható, ha azok csakugyan rosszhiszemű rágalmakat tartalmaznak, de a legszigorubb büntető ítélet sem reparálja meg a tekintélyen esett csorbát, ha a büntetés csak azért sújtja a vádlót, mert a közhangulatban élő kritikát szóbeszéd tárgyává teszi vagy hirdeti.

A tekintélyt csak a törvényhozói mandátum megszerzésének kifogástalan módja és e mandátummal átruházott kötelesegeknek kifogástalan teljesítése adhatja meg a parlamentnek. S ki merésznél állítani, hogy a mi parlamentünknel ez a kifogástalanság mindkét irányban feltalálható?

TÁRCZA.

A csalódás.

Irta: F. C. Phillips.

Mikor Róbert Marrable lemondott az ügyvédkedéséről, s mint a Marrable, Craig és Társa cég beltagja Peruba ment, ugyanakkor még valamiről lemondott, a mi végzetlenül drágább volt neki mindenféle rangnál és állásnál.

Szerelmes volt. A leány, a kit szeretett, tizenhét esztendő óta ért meg és sohasem valotta meg neki, mennyire drága neki. Kétségtelennek mutatkozott tehát, hogy a leány, a mikor valamikor viszontlátja, már férjnél volt.

És mégsem volt abban a helyzetben, hogy megváltja neki szerelmét. Ugy látszott, hogy pályájának a megválasztását elhibázta, az pedig, hogy Nellie Sandhorstot arra kérje, hogy várjon rá, a mig Dél-Amerikából visszatér, önzés és izléstelenség lett volna.

A fiatal leány a whitefinchi rektornak volt a leánya. A legcsinosabb, a legbájosabb természetű volt, a kit csak képzelné lehetett és — ha lehet ilyen egy rektor leányáról mondani — kedvesen flirtolt Marrable-lal a nyári hónapok alatt, amelyeket a fiatal ember Romerékkal Whitefinchben töltött. Kedvesen flirtolt vele, de

a hozzá való szerelemtől sokkal távolabb volt, semmint Marrable maga is gondolta s egész nyugodtan ki lehet jelenteni, hogy habozás nélkül nemmel felelt volna arra a kérdésre, tudna-e bizonytalan ideig hajadon maradni, mig Marrable abba a helyzetbe jut, hogy a leányból mrs. Robert Marrable lehessen.

Ezt érezte Marrable. Ismeretségük a leány részéről csak nyári szórakozás volt, az ő részéről azonban sokkal több. Ő még csak huszonöt esztendő volt — aránylag tehát nagyon fiatal a leányhoz — és ámbár alapjában véve meg volt győződve arról, hogy végül el fogja felejteni Sandhorst kisasszonyt, mégis mélyesen boldogtalannak érezte magát, a mikor föl-s alá járt annak a nagy gőzösnak a fedélzetén, a mely őt a sok ezer mérföldre eső számkivetésbe vitte.

Még megérkezése után, környezetének változatos tarkaságában sem felejtette el a leányt. Noha fájdalomnak a hevesége eltűnt s ezzel ugyanolyan mértékben a leányra való emlékezése is, de végképen nem feledkezett meg róla. És mind nagyobb időközökben emlékezett csak vissza, mig végül inkább csak bizonyos kíváncsi érdeklődéssel gondolt rá. De azért mégis gondolt rá. Ugyszólván valami angol tájképnek egy részlete volt neki, a melynél szívesen időzött el néha az ember. Sima, zölt pázsit, árnyas bükkfákkal, a melynek közepén ott áll, a mint legutoljára látta, fehér flanel ruhában.

kriket sapkával, egészen hátul a haján. Mi lett vajjon belőle.

Tíz évvel azután, hogy egy gőzös fedélzetén járt-kelt, Marrable újra hajóra szállott. Sok minden történt az alatt a Marrable, Craig és Társa céggel, s ő mint gazdag ember tért vissza Európába.

Sokkal öregebbnek látszott, mint valósággal volt, vagy helyesebben szólva nem látszott olyan fiatalnak, mint a milyen volt. Semmiestre sem sejtettek benne olyan férfit, a ki ideálok után futkos, pedig ő futkosott ideálok után. — Angolországba való visszatéréseivel Miss Sandhorstra való emlékezés is visszatért és pedig többé nem gyöngén és elmosódottan, hanem elevenen, erőteljesen. — Nem gondolt arra, hogy feleségül vegye, mert hiszen bizonyosan másé volt már régóta, — hanem kéjelgett abban a gondolatban, hogy viszontláthatja, s ezt a viszontlátást olyan izgatottan várta, a mely csaknem diákosnak tetszett neki.

Tovább nem gondolt. Bizonyára, — állapodott meg önmagával, egy rövid párbeszéd lesz köztük, s ez a párbeszéd rendkívül érdekes lesz. Ujult hévvel támadtak fel érzelmei, a melyekkel egykor az oceánon át vitorlázott — jó isten, milyen boldogtalan volt akkor! — s ugy tetszett neki, mintha elveszett ifjusága egy részének feltalálására és visszaszerzésére menne. Valami jótékony bánat töltötte el a

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 24.

A belügyi költségvetés tárgyalásának utolsó napját jóformán egészen Pichler Győző vette igénybe, aki mintha érezné, hogy utolsó szereplései ezek a beszédek a képviselőházban, minden napra tartogat egy-egy hattudalt. Az államrendőrségről beszél és majd az egekig dicseri őket, majd pedig üt egyet rajtuk.

Csak Bessenyei unja a dolgot. Odaszól az írói karzathoz:

— No ennek is azt kívánom, a mit tegnap Major Ferencznek!

— Mit kívánt neki a képviselő ur?

— Azt, hogy bár rajta végezte volna Sonnenburg azt a hasoperációt, nem pedig Fejérváryn!

Ez a kis derűtséggel fogadott jókívánság megbékítette a karzatot.

A belügyet aztán rövidesen elvégezték. A szünet után a kereskedelmi tárcza költségvetését tárgyalta a ház. Ez a vita is eltarthat 8—10 napig.

Részletes tudósításunk itt következik:

A belügyi költségvetés.

Elnök: Tallián Béla, alelnök

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Plósz Sándor, Hegedüs Sándor, Cseh Ervin miniszterek.

Az irományok előterjesztése után a belügyi költségvetés tárgyalását folytatják.

Az államrendőrség tételénél

Pichler Győző: Elsőbb is az új perrendtartás következtében előállott óriási rendőri munkaszaporodásról beszél. A rendőrség a sok munkát nem győzi. A folytonos tanukihallgatások felemésztik minden idejét és így elhanyagolják tulajdonképi rendőri dolgaikat. A rendőrtisztviselők szaporítását, fizetésük emelését kéri. A nyugdíjat 40 évi szolgálat után kapják csak. Ezt a munkaidőt sokalja, kevesebb szolgálati időt kér. A rovtomultu emberek, a mióta a rendőrség hatáskörét Ujpestig kiterjesztették, Kispestre, Erzsébetfalvára, Kosuthfalvára menekülnek s e kis községeket valóságos büntényakká teszik. Az államrendőrségnek a kiterjesztését kéri. A bérkocsikra vonatkozólag a taxameterrendszer behozatalát kívánja. Állítson a miniszter taxametergyárat. (Derűtség.)

Szól az élelmiszerek hamisításáról és intensívebb, igazságosabb ellenőrzést kíván. A tolonczügyet is felemlíti s azt mondja, hogy a csavargók eltolonczolása nem sokat segít, mert a csavargók mindig visszacsavarognak. (Derűtség.) Végül arra kéri a minisztert, hogy a fő-

város és az államrendőrség között fenálló konfliktusok végleges megakadályozása céljából szabályozza végre a két hatóság hatáskörét. (Helyeslés.) Ha a fővárosadminisztrációjának javításához csak egy szemernyivel is hozzájárult felszólalásaival, akkor nyugodtan elmondja képviselősege utolsó évében, hogy teljesítette kötelességét. (Helyeslés.)

Széll Kálmán miniszterelnök mindenekelőtt kijelenti, hogy a hatásköri kérdést a közigazgatási reformmal kapcsolatban, talán már előbb is valamely közigazgatási javaslattal rendezni. (Helyeslés.) Elismeri, hogy a rendőrtisztviselő különös méltánylást érdemel, mert valóban sok, nehéz és fáradságos munkájuk van. Szaporításukat el is határozta, mert látja, hogy a munkát nem győzik. Hogy a csavargókat a rendőrök a közeli falvakban nem üldözhetnék, az mesebeszéd. A törvény értelmében a csavargók nem menekülhetnek meg, ha kispestre szöknek is. (Élénk derűtség.)

A cselédügy és bejelentési ügy tárgyában intézkedik. Az élelmiszerek ellenőrzése tárgyában az előljáróságokat szigorú eljárásra utasítja. A pékműhelyek dolgában intézkedni fog. A komoly, tisztességes munkások mindig buzgó támogatót fognak találni benne és soruk javítását kötelességének tartja. (Élénk helyeslés.)

A tételt elfogadták.

A tüzrendészet tételénél

Ováry Ferencz megismétli évenkénti kérelmét a hathatósabb tüzrendészeti támogatás tárgyában. Kéri a minisztert, hogy gondoskodjék arról, hogy minden községnek legalább tüzi fecskendője legyen és ha van már, akkor azt rendben, tisztán tartsák. Pontos kérdés ez, mert sok 100000 ember biztonsága függ attól, hogy a tüzoltói intézmény be van-e mindenütt hozva, vagy nem. (Helyeslés.) Elismeri, hogy ez pénzkérdés is, de a költségek nagy részét a biztosító intézetek fedezhetnék. (Helyeslés.)

Széll Kálmán miniszterelnök a kérdés nagy fontosságát elismeri, nemcsak biztonság, de gazdasági kérdés is ez. Az Ováry eszméjét elfogadja, de éppen azért, mert egy költséges apparátus felállításáról van szó, alaposan kell megfontolnia a dolgot, de azután intézkedni is fog. (Élénk helyeslés.)

A hivatalos lap tételénél

Komjáthy Béla a képviselőházi és főrendiházi beszédeknek egész terjedelemben való közlését kéri, de úgy, hogy a nagy közönségnek is könnyen hozzáférhető legyen. Ez nem pénzkérdés, mintahogy ellenetik, hanem a nyilvánosság kérdése. (Helyeslés.)

Széll Kálmán miniszterelnök már régebben kijelentette, hogy ha pénz volna, szívesen megtenné, a Komjáthy kívánságát. Maga is elismeri, hogy a beszédek hiányosan, sokszor rosszul, néha célzatosan közlik, éppen ezért fontolóra veszi a dolgot s a hivatalos lap szerkesztésének megújításakor a formalitásokat is el-

intézi. Most már amugy is az 5-ik ülészakban vagyunk és novemberben a mandátum lejár.

Egy hang: Sajnos, előbb! (Derűtség.)

Széll tehát csak a jövő évben intézkedik ebben az ügyben. (Helyeslés.)

Rátkay László azt kívánja, hogy a hivatalos lap a horvát tartománygyűlési beszédeket is közölje.

A tételt elfogadták.

Ezután a többi tételt vita nélkül szavazták meg.

Elnök: Ezzel a belügyi költségvetés le van tárgyalva. (Hosszas, zajos éljenzés a jobb és baloldalon felkiáltások: Eljen Széll Kálmán!)

A vármegyék közigazgatási és árvagyámhatósági kiadásainak fedezésére szükséges 313.229 korona póthitelről szóló javaslatot vita nélkül elfogadták.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után következett:

A kereskedelemügyi költségvetés

tárgyalása.

Makfalvy Géza előadó elfogadásra ajánlja a költségvetést. (Helyeslés.)

Makfalvy beszédében hangoztatta, hogy ő, dacára annak, hogy agrárius, őszinte híve az iparnak, kereskedelemnek s ezért örömmel vállalta az előadói tisztet.

A vitát holnap kezdi meg. Az első szónok Pichler Győző dr. lesz.

TÁVIRATOK.

A kínai helyzet.

New-York, január 24. Egy pekingi távirat jelenti: Oroszország már majdnem befejezte a sanhaikvani vasut átadását a németek kezébe. Waldersee gróf azt hiszi, hogy április elején elhagyhatja Kínát. A németek kijelentik, hogy a vasutat csak ideiglenesen akarják megtartani hadicélokra. Minthogy az angolok ezt ellenzik, az ügyet a két kormány elé terjesztik.

Páris, január 24. A Havas-ügynökség jelenti Pekingből: Kína arra kérte a hatalmasságokat, hogy jelöljék meg pontosan azokat a helységeket, a melyekben az államvizsgálatok felfüggesztendők, továbbá engedjék meg fegyverek behozatalát a rablók garázdálkodásának elnyomására, állapítsák meg a hadi kárpótlás megfizetésének határidejét, engedjék meg a vámok emelését, jelöljék meg a követségek városrészenek határait és végül tüzzenek ki határidőt az idegen csapatok elvonulására.

lelkét, mialatt a hajó az angol partokhoz közeledett, s mikor végül kikötött és a londoni vonatról leszállott, akkor az idegei remegtek, s csaknem lehetetlennek érezte, hogy rögtön kocsira ne pattanjon és egykori szerelméhez ne repüljön.

Mindjárt az nap délután meglátogatta régi barátait, Romeréket. Otthon voltak, Mrs. Romer melegen fogadta őt.

— Milyen szép öntől, hogy rögtön hozzánk jött! — kiáltott fel — No, hadd lássam. Kíváncsi vagyok, vajjon megismertem volna-e rögtön... Nem hiszem!

— Ugy-e nagyon megöregedtem.

— Megöregedett? képtelenség! Nem, csak megváltozott. Erősebb, barnább lett. Jobb színben volt, mikor elment. Es itt marad Angolországban?

— Azt hiszem. Azok közé a kevésbé irigylésreméltó lények közé tartozom, a kik úgy érzik magukat, mint a hal a szárazon. Viszszavonultam az üzlettel és nincs foglalkozásom, ámbár ügyvéd is volnék. Igen, Londonban maradok és megpróbálom majd, hogy hozzá szokjam a semmittevéshez. Segítségemre akar lenni ebben?

— Természetesen. S hogy rögtön hozzá is fogjunk, ma nálam ebédel. Reményem, ön is így tervezte. Mert ha másutt ebédelt volna visszaérkezésének napján, soha többet nem beszéltem volna önhöz. A mi Jackot illeti...

— Hol van Jack?

— Az, uram, a klubban van s rögtön haza jön. Néhány ismerősünk is eljön hét órákor ebédre.

— Ön nagyon szeretetreméltó, — felelte Marable — de meg kell vallanom az igazat, zavarban vagyok ruháimat illetőleg. — Peru és London olyan messze van egymástól. Azt hiszem, Európában még mindig frakkot viselnek.

Mrs. Romer kaczagott.

— Elnézök leszünk az ön peruti kabátja iránt — mondotta — kifogásokat nem fogadunk el, hagyja hát el őket. Parancsol süteményt?

— Köszönöm — felelte Marable és megkavarta a teáját — és most mondja el, hogy mi újság önöknél? Férjhez ment már Miss Laura?

— Hogy férjhez-e Három gyönyörű aprósága van és kezd már öregedni. Akármikor testvéreknek is néznek bennünket!

— Ennek csak az anya az oka. Ön fiatalabbnak látszik, mint valaha. És a kis leány Rosie?

— Rosiet tavaly vezettük be a társaságba. — Ma délután néhány barátjával a Paderewski hangversenyre ment. Tizennyolcz esztendő.

— Tizennyolcz?!... Lehetetlen! Az idő hogy eljár! Igen és Sandhorsték? El még a rektor?

— Igen. Este látni fogja őket,ők azok az ismerősök, a kiket említettem! A leány nem ment még férjhez, Különös, mi?

— Nagyon különös — mondotta Marable lassan. — Még nem ment férjhez? Csakugyan? — Mereven bámult a csészéjére. — Nos hát folytassa — mondotta aztán — meséljen még, ez mind új nekem és tudja, hogy nekem soha sem elég semmi. Hanem ezentul már csak elmosódottan hallottan mindent, mintegy távolból. — Nellie még nincs férjnél, még miss Sandhorst! Ez a hír meglepte, hatalmába kerítette. Képzeteiben mindig mint X. Y.-nét látta. És hirtelen megtudja, hogy még hajadon, — szabad.

Csakhamar elbucszott és szállásán kettős aggodalommal igazgatta dél-amerikai kabátját. Ez sokat jelentett, hogy a leány szabad. Többet jelentett ez, mint a mennyire egyáltalában gondolt valaha. Nevetett az ostobaságában. Azt jelentette terringettét, hogy újra fülig szerelmes volt Nellie Sandhorstba! Csakugyan szerelmes, leheséges az? Vagy csak úgy bele lovalta magát ebbe a gondolatba? Mikor átöltözve vissza kocsizott, egy virágos bolt mellett odaszólt a kocsisnak s bokrétát vett gomblyukába.

Szive viharosan vert, a mikor a lépcsőkön fölment. Bevezették a szalonba. Mr. Romer ott hon volt már és megszorította a kezét és bemutatatta neki Miss Rosiet, a ki haza jött már a

A pestis.

Hull, január 24. A *Friau* legénységéből ma még egy ember halt meg tüdőpestisben.

Az angol királynő halála.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 24.

Az angolok mély gyászában nemzeti különbség nélkül osztozik minden állam. Hogy történtek-e hibák *Viktória* uralkodása alatt, a mik elkerülhetők lettek volna, azt ma a gyász első napjaiban senkisék bírálja, hiszen az különben is Anglia szorosán vett belügyéhez tartozik. Tény az, hogy Anglia e dicső, derék királynő kormányzása alatt még hatalmasabban fel lendült, felvirágozott. Tekintélye, anyagi ereje, számbeli gyarapodása nőttön-nőtt és az angol nemzet halála és elismerése nagy királynője iránt ennek még életében olyan mérvig fokozódott, a minővel egy uralkodó sem dicsekedhetett.

Szinte mesés loyaltással vette körül fenkölt személyét és most halála után époly megható, mint impozáns gyászban ad kegyeletének és részvétének kifejezést.

Egyben megkezdődtek azok a formalitások, melyek közt a walesi herceg, most már *VII. Edvard* angol király és India császára, az uralkodást átvette. Az új király kijelentette, hogy *alkotmányosan fog uralkodni*, tiszteletben tartja a nép jogait.

A mai nap eseményeiről következő *távirataink* számolnak be:

VII. Edvard proklamációja.

London, január 24.

A hivatalos lap szórol-szóra közli azt a beszédet, a melyet *VII. Edvard* király tegnap a titkos tanácsban mondott. E beszéd így hangzik:

Soha sem fogok fájdalmasabb körülmények között beszédet intézni önökhöz. Mindenekelőtt azt a szomorú kötelességet kell teljesítenem, hogy bejelentem önöknek szeretett anyám, a királyné halálát. Tudom, mennyire vesznek részt önök, az egész nemzet, sőt azt hiszem, nem tulozok, ha azt mon-

don, az egész világ ebben az én pótolhatatlan veszteségemben, a mely mindnyájunkat ért. Talán fölösleges mondanom, hogy mindenkor igyekezni fogok az elhunyt királynő nyomdokait követni.

A midőm most átveszem a reám hármló nehéz földadatot, erősen el vagyok tökévelve, hogy *alkotmányos uralkodó leszek a szó legszorosabb értelmében és utolsó leheletemig nemzetünk javáért és fejlődéséért fogok működni*. Elhatároztam, hogy az *Edvard* nevet veszem föl, a melyet már hat elődöm viselt. E mellett nem kicsinylem az *Albert* nevet sem, a melyet mindenkor gyászolt nagy és bölcs atyamtól örököltem, a ki úgy hiszem, általánososan *Jó Albert* néven ismeretes és a kinek neve, úgy óhajtom, egyedül álljon. Bizom benne, hogy a parlament és a nemzet támogatni fog a reám mint trónörökösre hármló nehéz kötelességek teljesítésében, a melyeknek egész erőmmel akarom szentelni életem hátralévő részét.

A hivatalos lap hozzát teszi, hogy a titkos tanács lordjai tisztelettel megkérték a királyt, engedje meg, hogy nyilatkozatát közzé tegyék, a mit a király azután el is rendelt. A hivatalos lap azonkívül egy proklamációt közöl, a melyet a titkos tanács tegnapi ülésén jelen volt tagok irtak alá, a kik ebben a nyilatkozatban kijelentik, hogy *Albert Edvard* herceg a királynő halála következtében *VII. Edvard* név alatt isten kegyelméből Nagy-Britannia és Írország egyesült királyságok királya és India császára lett.

London, január 24.

A hivatalos lap egy másik proklamációt is közöl, a mely mindazokat, a kiknek valami hivataluk van, fölszólítja, hogy hivatali teendőiket tovább is végezzék.

Ferencz József koszorúja.

Schönbrunn, január 24.

A schönbrunni udvari kertészetben *Ferencz József* király és császár megbízásából hat méternyi átmerőjű gyönyörű koszorút készítettek, melyet ma délután külön vasúti kocsin vittek Londonba. A koszorú finom moaréából készült szalagján nincs semmi felírás.

ta, hogy mért. Pénzt, sok-sok pénzt adott volna érte, ha lehunyhatta volna a szemét és száműzze magától ezt a teremést. De ő ezt nem tehette és azért nagyon szenvedett. Örökkévalóságnak tettsett neki ez a beszélgetés.

Milyen éles volt az a hang, hogy fájtn neki az az ok nélkül való szakadatlan, ostoba kaczagás. Halt volna meg inkább mintsem hogy ilyen nagyon erőteljes dává fejlődjék. Vagy talán sohasem is élt az a *Nellie Sandhorst*, a kire ő gondolt? Talán csak eszmény volt, huszonöt esztendőskorában talán egy leányt imádott, a ki nem is létezett?

Az esze, megállt a mikor erre gondolt. Jó-ságos ég! Sokáig fog tartani még ez a megpróbáltatás? Nem bírta ki, olyan fájdalmas volt az neki.

— Találva van, Madame.

— Mr. Marrable, sziveskedjék miss Rosiet az asztalhoz vezetni!

Marrable a megkönnyebbülés sóhajával lépett oda a fiatal leányhoz.

— Kérem, beszéljen sokat Paderewskiről, — mondotta. — Tudja meg, hogy egészen vad ember vagyok és semmiről sem tudok.

A leány vidáman kaczagott és elfogadta a karját. Milyen vakító fehér volt a foga hogy ragyogott a szeme!

— Vak voltam eddig — gondolta magában Marrable — ez a fiatal leány — elbűvölő! . . .

Anglia gyásza.

London, január 24.

Az elhunyt királynőért való gyászünnepek első része, mint a lapok jelentik, a windsori Szent-György-kápolnában fog végbemenni az idegen fejedelmi személyek és a többi meghívottak jelenlétében. Azután Frogmoreba viszik át a holttestet, a hol gyászistentisztelet lesz, a melyen csakis a királyi család tagjai lesznek jelen.

London, január 24.

A hadügyminiszter parancsot bocsátott ki, a melyben utasítja a londoni, aldershoti és más helyőrségek csapatait, hogy a királyi proklamáció mai fölolvasásakor vonuljanak ki sorfal alakítására. A tiszteknek *márczius 5-éig* gyászt kell viselniük. A dobokat és zászlókat a temetés befejezéséig fekete fátyollal kell bevonni. A király még ma délelőtt visszatér Osborneba.

London, január 24.

A hivatalos lap közlése szerint a *teljes udvari gyász 1901. július 24-ig* és a félgász 1902. január 24-ig tart.

Flotta-tüntetés.

London, január 24.

Az egész csatornabeli hajóraj azt a parancsot kapta, hogy Spitzheadnál gyülekezzenek. Azt hiszik, hogy flottatüntetés lesz az elhunyt királynőért való gyász vagy az új király trónralépése alkalmából.

Kiel, január 24.

A *Hohenzollern* és *Nymphe* hadihajók tegnap estek Angliába mentek. A *Sleipner* hadihajó még ma éjjel vagy holnap délelőtt követi őket.

A magyar képviselőház részvét sürgönye.

Budapest, január 24.

Perczel Dezső elnök a képviselőház tegnapi határozatának értelmében ma a következő részvétáviratot intézte *Gully* William Court-hoz, az angol alsóház speaker-jéhez:

Nagyméltóságú elnök ur!

A magyar országgyűlés képviselőháza, mélyen áthatva ama súlyos veszteségtől, a mely Nagy-Britannia népeit *Viktória* királynő Ő felsége elhalálozásával érte, f. évi január hó 23-ikán tartott ülésében a magyar nemzet mély fájdalmának és legbensőbb részvétének kifejezése mellett lerotta a kegyelet adóját ama nemes királynő emléke iránt, a ki ritka hosszú uralkodása alatt megtartotta és megbecsülte az ősi alkotmányt és a ki népeinek rajongó szeretetével volt körülveve.

A magyar képviselőház engem bizott meg, hogy érzelmeit az angol nemzet parlamentjének Nagyméltóságod útján tudomására hozzam. Fogadja Nagyméltóságú elnök ur kiváló tiszteleten őszinte nyilvánítását.

Perczel Dezső

a magyar országgyűlési képviselőház elnöke.

A gyász Budapesten.

Budapest, január 24.

Az angol királyné halála minden felé a legnagyobb részvétet kelti. Az angol főkonzul lakásán ma ismét igen sokan fejezték ki részvétüket. Köztük *Rohonczy* altábornagy tériparancsnok, *Jovanovitch* dr. szerb alkonzul, *Della-Valle* gróf olasz főkonzul, *Grecianu-Magaritescu* román konzulatusi titkár *Curciurano* főkonzullal, *Larisch* Pál görög főkonzul, *Podmaniczky* Gyula báró, *Perczel* Dezső, a képviselőház elnöke, *Károlyi* Viktor gróf, *Szalay* Imre és *Csatáry* Lajos dr. min. tanácsosok, *Pallavicini* Ede őrgróf

koncertből és lelkesen beszélt a művész játékaról. Rosie meglehetősen csinos volt, de Marrable alig nézett rá, a kopogtatást leste inkább, a mely *Nellie Sandhorst* belépését jelenti szeme az ajtóra meredt.

Keserves negyedóra telt el. A rektor és leánya késett és a legnagyobb aggodalom töltötte el arra a gondolatra, hogy egy általában el sem jönnek. Mit jelentsen az?

Végre csöngetés — ők voltak. A szolgál széttárta a szoba szárnyait. Beléptek.

— Azt hiszem, ismerik már egymást? Mr. Marrable — Mis Sandhorst.

A hölgy kezét nyújtott neki, ő megragadta — és úgy tetszett neki ebben a pillanatban, mintha szíve fokról-fokra úgy zuhanna le a mellkasára. *Nelli* volt az, a kinek a képét tíz év óta a szívében őrizte — ez a tulságosan megtelt, ez a vörös bluzos vastag dáma! *Nellie* volt ez, vagy valami gonosz álom, a melyből majd fel fog ébredni?

— Oh igen, nagyon jól emlékszem Mr. Marrablara. Ön tehát visszatért Angolországba, Mr. Marrable. De ilyet.

Marrable erő vett magán, hogy a rektort köszönthesse, de végtelenül nyomoruságosnak és gyöngének érezte magát, Nem volt menekvés, beszélni kellett a skarlátpiros bluzzal. A kövér hölgy, a kinek széles ábrázata ott villogott előtte, ostoba kérdéseket intézett hozzá élelményei felől és föl-főkaczagott s ő nem tud-

és felesége, gróf Zselenszkyne, Pulszky Ágost, Radács Jenő, Pejacsevich Arthur grófné, Louffi bey török főkonzul, Saxlehner Andor belga főkonzul stb. stb.

A gyász tárgyában még nem határoztak véglegesen. A Hungária szállóban levő anglikán kápolnában ma értekezlet volt, a melyen elhatározták, hogy gyászistentiszteleteket tartanak, a melyen a prédikációt s szertartást Toucker dr. tatai skót lelkész s a budapesti kolonia adminisztrátora végzi. A hold-utcai skót templomban tartandó istentisztelet határidejét sem állapították meg.

Thornton angol főkonzul nem utazik el a temetésre, mert az itt tartandó gyászünnepek rendezésével lesz elfoglalva. A mai napon is igen sokan jelentek meg az angolok közül részvétüket kifejezni.

A külföld részvéte.

London, január 24.

Hatzfeldt gróf német nagykövet a diplomáciai testület nevében Lansdowne marquis külügyminiszternek levelet írt, a melyben ezt mondja: Az a fájdalmas és pótolhatatlan veszteség, a mely Angliát most érte, Nagy-Britannia határain kívül is fájdalmat fog okozni mindenkinél, a kik a királynőt csodálták. A nagykövet kéri a minisztert, hogy a király és a királyné előtt a diplomáciai kar részvétét töltsécsolja.

Konstantinápoly, január 24.

A szultán táviratilag fejezte ki részvétét Edvárd angol királynak, O'Connor angol nagykövetnek pedig Sakir basa tábornagygyal fejeztette ki részvétét. Tefvik basa külügyminiszter és az idegen diplomáciai képviselők fejei részvétlátogatást tettek az angol nagykövethél.

Konstantinápoly, január 24.

A török sajtó az ozmán nép részvételének ad kifejezést Viktória királynő elhunytá alkalmából. Az Iklam Angliának a török érdekek védelmében kifejtett fáradozásaira utal, kiemeli hogy az elhunyt királynő milyen barátságos érzelmekkel viseltetett Törökország iránt és azt mondja, hogy a szultánt és a török népet mélyen meghatotta a királynő elhunytá. A Szabah és a Malumat hasonló szellemben nyilatkozik.

Athén, január 24.

A kamarában Theotokisz miniszterelnök bejelentette Viktória királynő halálát és a hellén nép hálájának adott kifejezést Anglia iránt. A miniszterelnök azt indítványozta, hogy a gyász jeléül zárják be az ülést és küldjenek részvét-iratot az angol parlamentnek. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Viktória és a biztosító intézetek.

London, január 24.

Viktória királynő egy negyed millió font sterling erejéig biztosítva volt, a mely halála következtében most esedékessé válik. A biztosításban az összes angol biztosító társulatok érdekelve vannak.

Azonkívül érdekelve vannak a londoni színházak igazgatói is, kik most tetemes pénzhez fognak jutni. A színigazgatók ugyanis biztosítást kötöttek tekintélyes összegekre, a mely az udvari gyász által szenvedett kárért fizetendő ki nekik. Ezeket az összegeket Viktória királynő halála következtében mind kifizetik, mivel a színházak az udvari gyász miatt zárva vannak.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: A gascognei nemes, operette. (Páros bérlet.)

Szombat: A gascognei nemes, operette. (Páros bérlet.)

* A gascognei nemes házi próbája ma dében volt teljes diszletekkel. Csak a jelmezek és a világítás hiányzott az illúzióhoz. A társulat azon tagjai, kik nem szerepelnek az ujdonságnak is beillő régi operettben képezték a hallgatóságot. A kifejező lelkes zene ezt a kis hallgatóságot erősen föllekesítette, a mi az igazi közönség előtt sem lesz különkül, oly készséggel, tudással és hévvel játszanak és énekelnek a szereplők. A mai házi próbán a gyöngélgedő Felhő Rózsi nem vett részt, holnap azonban a fő próbán, ő is énekl már Cascaritát. A Sue Jenő regénye után készült szöveg a zenének megfelelő és mutatós látványosságra is alkalmat adó. Ezekre a technikai személyzet is elkészült és délután szintén megtartotta próbáját. A közönség érdeklődése a pénteki repriz iránt ma már a pénztárnál is kitünt, mert sok jegyet vittek el.

* A takácsok. Vasárnap este Hauptman Gerard nagyhatású drámáját. A takácsok-at mutatja be az aradi színtársulat. A darabban részt vesz a színház minden tagja az énekesnők kivételével. A takácsokból a próbát már megkezdte Bács Károly rendezése alatt.

* Helyi szerzők. Nagyváradról jelentik: Pintér Imre, a színtársulat jeles művésze négy felvonásos bohózatot írt, amelyet Somogyi igazgató előadásra már elfogadott. A bohózat pompás helyzet-komikumban bővelkedik, szellemes és igen ötletes. Tegnap Nagyvárad szépe címmel két felvonásos parodisztikus balletoperettet nyújtottak be a Szigligeti-színház igazgatójához. A darab zenéjét Mauthner Gusztáv, szövegét Szüts Dezső és Beer Béla írták.

* A vidéki színészetért. Az imént lefolyt belügyminiszteri színiügyi ankét után egyhangulag konstataulta a sajtó, hogy a vidéki színészet rendezését nem lehet egyszerű tanácskozással nyélbeütni, hanem ahhoz, mint azt már a parlamentben is hangoztatták, első sorban pénz kell. Ugy látszik, Festetics Andor gróf a színiügyi felügyelő azt reméli, hogy ezt a nagyfontosságú rendezést pénz nélkül is nyélbe lehet ütni. Erre vall az albizottság kiküldése, a melynek első ülését e hó 26-ra tüzték ki a belügyminiszteriumban. Az albizottság tagjai: Lukács György békési, Rónay Jenő torontáli főispánok, továbbá Pázmándi Dénes, Herczeg Ferencz, dr. Hoványi Géza és dr. Balassa Armin. Ezek az urak 26-án ismét össze fognak jönni és konstataálni fogják azt, amit már az ankét és utána az egész magyar sajtó hangoztattott, hogy: pénz nélkül nem lehet a vidéki színészet bajait orvosolni.

* A népszínház új főrendezője. A Megyeri Dezső távoztával megüresedett főrendezői állásra Porzolt Kálmán, a budapesti népszínház igazgatója, Stoll Károlyt, a kolozsvári Nemzeti színház főrendezőjét szerződtette. Stoll most írta alá a szerződést, amely öt szept. 1-étől köti a Népszínházhoz.

— Igazgatóváltás az Urániában. Az Uránia színház jelenlegi igazgatója: Wirtler Ferencz február elsejével megvált állásától és átadja helyét Méray Horváth Károlynak, a volt igazgatónak, a ki május elsején foglalja el állását.

* A zenede hangversenye. Az Aradi zenekedvelők egyesülete által alapított aradi zenede e hó 26-án, szombaton, a Krispin-teremben zene-estélyt rendez. Az estélynek, mely fél 8 órakor kezdődik, műsora a következő: 1. sz. Szeghd Sándor: Gavotte, előadja az intézet vonós-zenekara, vezeti Szeghd Sándor tanár. 2. sz. a) Beethoven: Sonata apassionata I. tétel, b) Chopin: Etude, zongorán előadja Bérczy Eta. 3. sz. a) Rubinstein: A könyv, b) Magyar dalok, énekl Bartha Matild. 4. sz. Liszt: Rhapsodia II. sz. zongorán előadja Farkas Margit. 5. sz. Alard: Barcarolle, hegedűn előadja Szentiványi Stefánia, zongorán kíséri Bérczy Eta. 6. sz. a) Mendelssohn: Tavasz dal, b) Olasz népdal, karének, vezeti Szeghd Sándor tanár. — A bemenet díjmentes.

Ingyen kenyér!

— Sokadalom a kenyeres-boltban. —

Arad, január 24.

Fogyasztás: 260 kenyér, ami azt jelenti, hogy ma a szokottnál is erősebb nap volt. Hány nagy karéj esett ki ebből a 260 egész kenyérből! Reggel 10 órakor a Tabajdy-utca mindkét oldalát elfoglalták a bolt-nyitásra várók, a járdán nem lehetett végig menni, annyian voltak. Mikor aztán kinyitották az ajtókat, csakugy tódult be a sok nép, hogy rendőroket kellett az ajtóba állítani, olyan nagy volt a tolongás.

Délelőtt fél 11 órakor már elfogyott a mindennap kiosztásra kerülő harmincz liter tej. Pedig ebből csak az apró gyerekek kapnak, meg az öreg asszonyok. Egy anya nagykendőbe begöngyölt gyereket hozza a karján, alig látszik ki a sok ruhából az apróság. Kap egy pohár meleg tejet s az ökölnyi gyerek olyan mohósággal issza, mintha az anyja emlőjét színe. Pedig talán nem is azért esik neki olyan jól, mert tej, hanem mert meleg.

A kenyeres bolt mellett még két szoba van, ott melegszenek a jótékony gyámoltjai, mialatt kenyereket eszik. Szinte csodálatos, hogy betegek nem lesznek attól a sok friss, puhakenyértől, amit egy-egy elfogyaszt. Jókorá karajokat kapnak, s némelyik hatot-hetet képes megenni egyszerre.

Azok, kik családjuk számára házhoz kapják az eleséget, a rendőrségnél látmozott utalvánnyal jönnek a kenyérért. Ezeknek az utalványra írják fel dátum szerint, hogy mennyi kenyeret kapnak. A gyerekeket pedig, nehogy visszaéljenek az ingyen nyert kenyerekkel. Szirmai Antal, a kenyérszító helyiség vezetője, arczukon festékekkel jegyzi meg. Szükséges ez a kis óvintézkedés, mert a százával bejövő gyereknép nagyon vásott itt is, mint mindenütt.

Martincsek Dániel aradi sütőmester ma ismét nagyobb adománnyal kereste fel a kenyeres-boltot. Kiflit, zsemlet és nagyobb mennyiségű kenyeret küldött be, melyet a város által rendelkezésünkre bocsátott kocsin a külváros szegényei között széjjel is osztottunk. A kenyérral együtt az öröm is belépett e házakba. A nagy nyomorúságot és az evvel épen ellentétes örömet csak látni kellett. A legtöbb helyen betegségben silylódó családtagot, munkaképtelen aggastyánt láttunk lélekben erőssé lenni a jótétemény folytán, mely olyan váratlanul köszöntött be hozzájuk.

A ma beérkezett gyűjtővekekkel a következő gyűjtéseket és újabb adományokat vettük kézhez:

	Korona
Roth Eugénia (Seprős) gyűjtése	35.10
Kilényi Adolf	5.—
Olasz V. gyűjtése	4.10
Tolnainé Hermin	2.—
Ungár Miksa gyűjtése	2.—
U. B. gyűjtése	2.—
Szirmai Jenőke II. oszt. gymn. tanuló gyűjtése	1.28
Mai gyűjtésünk összege	51.48
Hozzáadva az eddigi gyűjtés eredményét	4888.90
Eddigi gyűjtésünk	4940.39

Röth Eugénia (Seprős) ivén adakoztak: N. N. 10 kor, Valaki 4 kor, N. N. 3 kor, Vuculescu József, Sz. 2—2 kor, G. I., N. N., Paikertné, Steiner Sándor, Mosaty, N. N., Hajnal Mór (Szapáryliget),

Krausz Béla (Duud), Zauber Sámuelné 1—1 kor, Révész Vilmos (Kerülés) 1 kor. 70 fillér, Kohn Ignáczné (Ternova), Kohn Józsefné (Duud) 80—80 fillér, Szőke kis lány, Krausz Mór (Kerülés), Silber József (Nagyvárad), Kellner (Borosjenő) 40—40 fillér, Weisz Lipót (Szintye) 20 fillér. *Osszesen 35 kor. 10 fillér.*

Olasz V. ivén: Strelingor Zsigmond, Szücs Ferencz, N. N. 1—1 kor, Häuszler B. 50 fillér, Bugy Pásk 40 fillér, N. N. 20 fillér. *Osszesen 4 kor. 10 fillér.*

Ungár Miksa ivén: U. S., 50 fillér, Ungár Miksa, Ungár Jenő 40—40 fillér, Schwarcz Rika 30 fillér, Vizvári Lajoska, Vanis Agneska 20—20 fillér. *Osszesen 2 korona.*

Szirmai Jenőke II. oszt. gymn. tanuló ivén: Szirmai Jenő 40 fillér, Anyuska 20 fillér, N. N., Boros József, Vogl László. Irén, Egy 1848—49-es honvéd bácsi 10—10 fill., Olasz Vilmos 8 fill., N. N. 6 fillér, Kohn Ernő 4 fillér. *Osszesen 1 korona 28 fillér.*

Fejérváry Géza báró betegsége.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 24.

Megnyugtató hírek érkeznek a budapesti Herzel-szanatóriumból, a beteg honvédelmi miniszter állapotáról. Báró Fejérváry Géza napról-napra könnyebben érzi magát, fájdalmai csillapulnak s humoros jókedve is visszatér lassankint. A szanatórium főápolónője, a ki a beteg körül a szolgálatokat végzi, a következő érdekes kis dolgot beszélte el tudósítónknak:

— Tegnapelőtt este lábujjhegyen mentem be ő nagyméltósága szobájába, azt hittem, hogy alszik s nem akartam zavarni. De a kegyelmes ur nem aludt s megszólalt:

— Miért jár lábujjhegyen?

— Azt hittem, alszik a kegyelmes ur.

— Nem alszom én, csak lustálkodom.

A főápolónő akkor is bent volt szobájában, mikor átadták Károly István főherceg levelét a melyben ő fensége „kedves barátjának“ szólítva a beteg minisztert, arról értesíti, hogy Sonnenburg tanár neki is megmentette az életét, a mikor régebben, ugyanabban a bajban szenvedett s biztatja báró Fejérváryt, hogy bizék Sonnenburgban s azt a reményét fejezte ki, hogy a miniszter hovatovább vissza fogja kapni egészségét.

Fejérváry Géza örömmel olvasta s mikor karját leeresztette a levéllel, így szólt:

— Kimondhatatlan jól esik ez az érdeklődés és vigasztalás.

Mikor el akarták tőle venni, kijelentette:

— Nem adom, még egyszer elolvasom.

És elolvasta mégegyszer. Általában nagyon jól esik neki az a nagy érdeklődés, a mely most az ország minden részéből beteg ágya felé fordul. Mikor a fia, Fejérváry Imre főispán tudtára adta, hogy ő Felsége a király viseli a gyógykezelés összes költségeit s Sonnenburg tanárnak is ő fizeti a 40.000 korona honoráriumot, meghatva szólott:

— Milyen jó az én szeretett királyom!

A honvédelmi miniszter állapotáról ma délelőtt 10 órakor a következő orvosi jelentést adták ki:

A beteg éjjel 7 és fél órát nyugodtan aludt. Közérzete jó. Hőmérséklete 36.2. Szív-működés változatlan. Érlökés 62, alig kihagyó. Táplálkozása kielégítő. *Herczel, Müller, Kunze.*

A délelőtti folyamán egymást érték a látogatók. Ott voltak a többek közt: *Wlassics* Gyula miniszter, *Molnár* Viktor min. tanácsos, *Dániel* Gábor, *Münnich* Aurél, ifj. *Abrányi* Kornél, *Lakatos* Miklós, *Beniczky* Árpád, *Gräffl* Andor, *Magyari* dr., *Kossa* Géza, *Gajári* Géza orsz. képviselők, *Vojmarovics* Lajos őrnagy stb.

Este azt jelentik, hogy a beteg miniszter állapota délután is állandóan javult s aggodalomra most már alig ad okot.

Késő éjjel telefonozták: Ma este 6 órakor az orvosok a következő jelentést adták ki:

A közérzet jó, a hőmérséklet 36.4, a szív-működés majdnem rendes. Érlökés 60. Táplálkozás kielégítő. *A bélműködés helyreállott.* *Herczel, Müller, Kunze.*

Ez a bulettin tehát a legörvendetesebb javulást jelenti. Ennek dacára az orvosok szigorúan megtiltották, hogy a beteg miniszter látogatásokat fogadjon.

Este 10 órakor egészen jól érezte magát s a miniszter, fájdalmai egyáltalán nincsenek.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 26. Az aradi posta- és távirati altisztek táncestélye (Fehér kereszt.) — Az aradi iparosifjak önképző-és betegsegélyező-egyletének szórakoztató estélye (Arenapülete.) — Az eleki urhölgyek táncestélye (Sarkadi-szálloda.) — Az új-szent-anna-i társaskör táncestélye (Zimmermann-vendéglő.)

Január 27. A csermői tűzoltó-egylet táncestélye (Kaszinó.)

Február 1. Az aradi waggonyári önkéntes tűzoltókar táncestélye (Városliget.)

Február 2. Tanítók bálja (Polgári iskola.) — Az aradi hivatalosbál bálja (Szinházi sörcsarnok.) — A Máv. altisztek táncestélye (Központi szálló.) — A radnai önkéntes tűzoltó-egylet táncestélye (Fekete sas.) — A pankotai önkéntes tűzoltókar hangversenynyel egybekötött táncestélye (Fehér kereszt.)

Február 3. Az aradi szabómunkások szakegyletének táncestélye (Kass-vendéglő.)

Február 4. A cigányzenészek piknikje (Knapp-vendéglő.)

Február 9. Az aradi iparosok táncestélye (Fehér Kereszt.) — Az aradi mernök- és építész-egylet estélye (Központi szálló.) — A gyoroki olvasó-egylet táncestélye.

Február 16. A waggonyári magyar dalkör hangversenynyel egybekötött táncestélye (Központi szálló.) — A Máv. aradi fiókműhely munkásainak táncestélye (Városliget.) — A lutheránusok táncestélye (Fehér Kereszt.)

(=) **A pankotai tűzoltó-bál.** A pankotai bálak egyik legsikerültebbjét, a tűzoltó-bált február másodikán rendezik. Az idei táncvigalom hangversenynyel lesz egybekötve, melynek műsora a következő: I. a) *Czérnaszál* — Couplet, a „Bibliás asszony“ cz. operettből. b) *Magyar Népdalok*, éneklő: *Horváth* Berta. II. *Humoros felolvasás*, tartja: *Hatos* Tivadar. III. Énekszámok hírneves művésznők és művészek-től, katonazene, hangversenyek stb. előadva: *Gramophonon*. A rendezőség a táncmulatságra a következő meghívót bocsátotta ki: A pankotai önkéntes tűzoltó-egylet felszerelési alapjává szombaton, február hó 2-án, a „Fehér Kereszt“ szálloda disztermében hangversenynyel és felolvasással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Belepti díj: személy-jegy 2 korona, család-jegy 4 korona.

240,000 korona egy könyvért.

(Vagyont érő evangélium-kézirat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 24.

Londonból jelentik, hogy a napokban adták el a híres *Evangelia quatuor* kéziratát, a mely több mint hatvan évig *Aschburnham* gróf könyvtárában feküdt. Eladták pedig 10,000 font sterlingért, vagyis a mi pénzünk szerint 240000 koronáért. A könyvet egy nevét fel nem fedező külföldi könyvkedvelő vette meg. Ez a legnagyobb összeg a mit eddig egy kötetért a világon adtak.

A kézirat eredetileg a *Lajos* császár által 834-ben *Lindauban* alapított kolostoré volt, a melyben csakis nemes nőket vettek fel. Az apátnő ezen apátságban hercegi rangot viselt.

Midőn az apátságot 1803-ban feloszlatták, a távozó nők engedélyt kaptak az egész vagyont maguk közt felosztani, így a könyvtárt is.

Az evangéliumi kézirat báró *Erzburg* Antoinette birtokába jutott. Ennek halála után *Lapsberg* József báró vette meg, aki ismét 1846-ban egy londoni könyvkereskedőnek adta el.

Az akkori *Ashburnham* lord rögtön megszerezte az értékes könyvet, a melynek fő

érdekességét nem annyira a kézirat, a mely ugylátszik, nem is eredeti, hanem a könyv kötése adta meg, a mely drágakövekkel van kirakva.

A kötés két vastag deszkából áll, selyem áthuzattal s valódi arannyal átszőve. A tábla keretén és sarkán 327 darab smaragd, zafir, igaz gyöngy s más drágakő van. Az alsó rész emaillezott mozaikból készült, rajta szintén 35 drágakő.

A könyv-tábla szakértők nézete szerint a nyolczadik századból származik, s azt *Nesbitt* Sándor „*Vetusta Monumenta*“ című könyvében 1885-ben körülmenyesen leírja.

A kézirat maga alig olvasható. A kötet 220 pergament oldalból áll s a négy evangélium szövegét tartalmazza szent Hieronymus fordítása szerint, továbbá tartalmazza a kánoni törvények táblázatát.

Sir Maunde Thompson nézete szerint a kézirat német eredetű s maga az irás több kéztől származik.

Hogy ez a nem igen értékes kézirat, miként jutott ily mesés értékű kötéshez, onnan magyarázható meg, hogy valószínűleg a kötés előbb egy sokkal értékesebb kéziratot tartalmazott, a mely elveszett, s utólag pótolták ezzel az egyszerűvel.

Méregkeverő cigányasszonyok.

(Halálos orvosság a pálinkával ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 24.

Veszedelemes cigánykaravánt kerített kézre a csendőrség a napokban az orosz-lamosi határban. Méregkeveréssel vannak vádolva a karaván nőtagjai, akik barangolásuk közben drága pénzben árulták a maguk készitette kotyvalékokat, amelyről azt állították, hogy az iszákos embereket megszabadítja e szenvedélyüktől.

Legutóbb *Varjas* község szélén telepedett meg a négy családból álló karaván, hol az asszonyok bejárták a község minden házát s kártyavetéssel és egyéb jó tanácsokkal szolgáltak azoknak az asszonyoknak a kiket egyedül találtak otthon.

Két cigányasszony *Bölcskei* Imre házához került, a hol a ház asszonyát, *Bölcskei* német egyedül találták. A két cigányasszony hamar rávette *Bölcskei* német, hogy kártyát vettessen, miközben szóba jött az is, hogy *Bölcskei* szenvedélyes szeszfogyasztó.

A cigányasszonyok rögtön készek voltak az ajánlattal, hogy van nekik olyan szerük, amit ha pálinkába kevernek s azt megitatja a férjével, többet nem fog inni. *Bölcskei* német kapott az alkalmon s még aznap este átvett a két cigányasszonytól egy kis üveg folyadékot, a mit vasárnap reggel a férje pálinkájába kevert.

Bölcskei gyanútlanul itta ki a neki szánt pálinkát, amitől aztán pár óra múlva erős hányingert, később pedig oly erős görcsöket kapott, hogy másnap meghalt.

Bölcskei német ijedtében nem mert orvost hivatalni, csak mikor már meghalt, akkor szaladt el az orvosért, akinek elmondta, hogy miféle pálinkát adott a férjének.

Az orvos följelentésére a csendőrség azonnal üldözőbe vette a cigányokat, kiket sikerült is elfogni.

Megmotosásuk alkalmával több mérges folyadékot és a kocsi aljában több szárított mérges növényt találtak. Minthogy alapos a gyanu, hogy ezek a cigányok több helyen követtek el hasonló mérgezést, a csendőrség széleskörű nyomozást indított.

Harmincz évig férfiruhában.

(Egy nő, aki kétszer megházasodott.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 24.

Egy rövid hír keretében megemlékezett tegnap az *Aradi Közlöny* Mr. *Murray Hall* haláláról. Az érdekes asszony tudvalevőleg harmincz évig, mint férfi élt a világ szeme előtt, anélkül, hogy nemét csak sejtették is volna.

New-Yorkból az érdekes személyiségről, ki egyébként a város legelső politikusa volt, ma a következő részleteket táviratozzák:

A fölfedezést, hogy Mr. Hall asszony, és nem férfi, *Gallagher* dr. orvos tette, de már csak a beállott halál után. Az orvos a halottkémme tudatta, hogy pacziensének a bal mellén rákja volt és hogy akit ő harmincz éven át férfinak tartottak, tulajdonképpen nő. A halottkém a kerületi orvossal is megvizsgáltatta a tetemet, ki dr. *Gallagher*rel egy véleményen nyilatkozott a halott nemét illetőleg. — „Mr.” *Murray Hall* közép természetű, szakáttalan, ránczos arcú volt, hangja nem árulta el a nőt. Olyan formán nézett ki, mint egy jóképű öreg ur.

Az elhunyt állítólag „férje” volt — két asszonynak. Első neje nagy papucs-kormány alatt tartotta s mikor meghalt, ennek daczára is még egyszer megnősült három esztendővel ezelőtt.

Murray Hall tagja volt az *Iroquis* clubnak és a *Tammany Hall*nak. Volt egy huszonkét éves adoptált leánya is, névleg *Minnie Hall*.

A különöz személyiséget a női és férfi társaságok egyaránt kedvelték. Sokszor lehetett látni kávéházban, vendéglőben, de dohányozni nem szeretett. Legsűrűbben a hotelek szeparéjában bujkált és sajátságos, — mindig hölgyekkel.

Mr. *Hall* kiváló politikusként ismerték. Szorgalmasan látogatta a politikai klubokat. Nem volt gyűlés, a melyiken részt ne vett volna.

Barátjának sűrűn emlegette, hogy bal mellén rákja van, amely onnan származik, hogy öt év előtt egy kerékpáros elütötte.

Egész vagyonát fogadott leányának hagyományozta, akit nagyon szeretett. Végrendeletét azonban a rokonok pörrel támadták meg.

Női voltának felfedezése óriási szenzációt keltett egész New-Yorkban. Kitűnő politikus voltát nagyban felhasználják most a feminizmus barátai argumentum gyanánt arra, hogy a női szavazati jogot be kell hozni minél előbb. Mr. *Hall* erélyessége és ügyessége a politikában sok férfit elhomályosított.

Érdekes megemlíteni, hogy nevelt leánya úgy nőtt fel, hogy nem tudta „atyja”-nak titkát.

A titokzatos nő egy írást hagyott hátra, a melyben megmagyarázza, hogy miért lett férfit. E szerint igen szegénynek született s mert esze volt és hogy nagyobb keresetre tegyen szert, férfinak adta ki magát, állandóan férfiruhában járt. És hogy mily sikerrel, eléggé igazolja, hogy harmincz éven át nem jöttek rá a titkára. A vagyonszerzés is kitűnően sikerült neki, mert több mint 280,000 koronát hagyott hátra.

HIREK.

— **Milán király kitiltása.** *Belgrádból* ma ismét olyan esemény hírére hozza a táviró, mely végleges szakadást jelent *Sándor* szerb király és édesatyja: *Milán* között. A király-fiu nem elégszik meg atyjának a szerb birodalomból való egyszerű távortartásával, radikálisabb eszközöz fordult, ne hogy atya valamiképen mégis Szerbia földjére merészelje lábát tenni. *Sándor* király — mint a szüszavú, de nagy feltűnést keltő távirat jelenti — a szerb skupstina elnökét és több képviselőt felkért, hogy segídkezzenek neki egy olyan törvényjavaslat kidolgozásában, amely megtiltja *Milánnak*, hogy valaha Szerbia határát átlépje. A skupstina elnöke és a képviselők megtagadták a kérelem teljesítését. Ezen eljárásukat a király előtt azzal indokolták, hogy az eddigiek után *Milán* úgy sem jön Szerbiába, ha pedig erre törvényt hoznának, úgy igen könnyen megeshetne, hogy *Milán csak azért is* ellátogatna a szerb földre.

— **Frigyes császárné állapota.** *Cronberg*-ből táviratozzák: *Frigyes* császár özvegyének állapota állandóan kielégítő. Az özvegy császárné erős lélekkel viseli a sulyos csapást. *Henrik* herczeg és neje, *Frigyes Károly* hesszeni herczeg és neje a szász meiningeni trónörökös neje az éjszakát a kastélyban töltötték.

— **A fiumei választások.** *Fiuméből* táviratozzák lapunknak: A mai reprezentanza-választások minden nagyobb emóció nélkül mentek végbe. Ötvenhat tagot választottak be, főleg a liberális párt vezéreit, de a legradikálisabb autonomisták vezetői is bekerültek. Jellemző, hogy a körülbelül 1600 szavazó közül mindössze 567 polgár élt választói jogával, a magyarok és a horvátok egyáltalán nem szavaztak. Legtöbb szavazatot a mérsékelt párt jelöltjei kaptak, legkevesebbet a radikális autonomisták.

— **Egy huszárfőhadnagy halála.** A messze Abaujmege Göncz községéből gyászhir érkezett ma Aradra. Azt jelenti a sürgöny, hogy kozarci lovag *Borzecky* Leó csász. és kir. 3-ik huszárezredbeli főhadnagy, az aradi előkelő társadalom egyik rokonszenves, igen kedvelt tagja, az ismert kitűnő lovas, szívészélhűdés következtében váratlanul elhunyt. Mély megdöbbenéssel s őszinte részvétellel beszéltek ma mindenütt a fiatal katonatiszt hirtelen haláláról, a mely rendkívül meglepte úgy az elhunyt aradi rokonait, mint a Hadik-huszárezred tisztikarát, melynek *Borzecky* egyik legszerényebb, legszimpatikusabb alakja volt. *Borzecky* főhadnagy halála annál tragikusabb, mert éppen harminczadik születésnapja reggelén fejezte be fiatal életét, amikor már közel lett volna ahhoz, hogy rég várt boldogsága bekövetkezzék. A főhadnagy ugyanis jegyben járt egyik aradi előkelő család bájos leánytagjával s abban állapodtak meg, hogy amint a vőlegény betölti harminczadik évét, megtartják az esküvőt. A végzet egy csapásra ketté vágta ezt a szépen szőtt, rózsás álmot: a vőlegény éppen a születése napján halt meg. Romba dőlt a rózsás álmom, romba dőlt a boldogság, — mindennek vége. A szép kis menyasszony forrón szeretett vőlegényének már csak a koporsójára borulhat, arra a rideg, irtózatossá, amely jegyesének porladó tetemeit rejti. *Borzecky* főhadnagy a múlt hó végén hat heti szabadságot kért ezredesétől, mert gyengélkedni kezdett. Három hetet *Kis-Zomborban*, a vele közel

rokon *Rónay*-családnál töltött, azután felutazott Gönczre sógorához: *Pálffy* László grófhöz. Majd lement Pestre öcscséhez: *Borzecky* Pál államvasuti tisztviselőhöz azzal a szándékkal, hogy egyetemi professzorok által megvizsgáltatja folyton sulyosodó vese-baját s felvételi magát a Batizfalvy-intézetbe. A tanárok biztaták, hogy baja igen jelentéktelen, fölösleges volna szanatóriumba menni. Ekkor visszatért Gönczre, ott érte tegnap reggel a szívészélhűdés. Érdekes, hogy menyasszonyának éppen tegnap irt s megnyugtatta levelében, hogy betegsége muló természetű, ne aggódják miatta. Nagybátyja: *Rónay* István pénzügyi-tanácsos és családja táviratilag gratulált születésnapja alkalmából a főhadnagynak s ma reggel azt a megdöbbentő választ kapták, hogy *Leó* hirtelen meghalt. *Borzecky* főhadnagy tíz évig volt mint katoná Aradon, itt végezte a kereskedelmi akadémiát is. Csendes, szelid természetű embernek ismerték, aki nagy passzióval katonáskodott. A két év előtti aradi meetingen valósággal feltűnt gyönyörű lovaglásával s pompás ugratásával, a mint az akadályokon keresztül röpült. A megboldogult katonatiszt anyja négy év előtt halt meg, rá fél évre elvesztette édes atyját is. Két nővére van: *Jetta*, szül. gróf *Pálffy* Lászlóné és *Ella*. Öcsce, mint említettük, államvasuti tisztviselő. Közel rokonságban áll a *Rónay*, *Blaskovits*, *Kövé* stb. családokkal. Holttestét pénteken hozzák *Kis-Zomborra*, hol a *Rónay*-család sirboltjában fogják örök nyugalomra helyezni.

— **Dreyfus röpiratot ir.** Párisból jelentik, hogy a Ördög-sziget egykori lakója négy hét óta sógoránál tartózkodik s ott egy röpiratot irt, a melyben Guyanában átélt szenvedéseit mondja el. Ezt a röpiratot több ezer példányban ingyen küldi széjjel egész Franciaországba. A jelenleg Párisban tartózkodó *Björnstjerne Björnson* a napokban felkereste *Dreyfust*. A látogatásról a kitűnő norvég költő azt írja, hogy kevés szimpatikusabb emberrel beszélt még, mint a minő *Dreyfus*. Karácsony előtt *Dreyfus* Londonban járt, hol *Eszterházyval* találkozott egy elhagyott városrészben, ez azonban nem ismerte fel, vagy legalább is úgy tett, mintha nem ismerte volna fel a kapitányt.

— **A régi országház.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter fölkérte a főváros hatóságát, hogy a *Sándor-utcai* régi képviselőház épülete felől addig ne rendelkezék, a mig vele érintkezésbe nem lépett, mert arra az épületre neki előreláthatólag valamely nagy nemzeti célra szüksége lesz. A fővárosi tanács, a mai ülésében tudomásul vette a leiratot, de az a körülmény nem akadályozhatja a tanácsot abban, hogy esetleg szabadon rendelkezék az épület és telek tekintetében.

— **Elhunyt főrend.** *Harkányi* Károly báró zala-szent-gróti nagybirtokos, a főrendiház tagja, ma Budapesten meghalt. A hatvankilenc éves főúr délelőtt még az utcán sétált, délben hazaérve régi szívujaja vette elő s ennek következtében hirtelen meghalt.

— **Mérnöki kinevezés.** Mint lapunknak írják, *Molnár* Viktor dr. temesmegyei főispán *Szilárd* Emil földinket, Szombathely város volt főmérnökét, Temesvár városi első mérnöké nevezte ki. Az új mérnök hivatalát már a közelebbi napokban elfoglalja.

— **A Dunáról.** A földmívelésügyi miniszteriumhoz érkezett jelentések szerint a Dunán a jég a lanyha időjárás következtében meglapult, s úgy Bécsben, mint Budapesten megszámlált. Bécsben mintegy 200 métert, a fővárosnál 2 centiméternyi apadással s 112 czen-

Az Aradi Közlöny minden előfizetője biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

timéternyi magassággal mintegy 6 méterrel tolódott el a jég. Egyébként a jég olvad, s általában mintegy 10 centiméternyi. A többi jégviszony változatlan.

— **Tisztviselők temetési járuléka.** A belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben felhívja ezeket, hogy a legközelebbi közgyűlés elé szabályrendeletet nyújtsanak be a törvényhatósági tisztviselők temetési-járulékaiknak rendezése tárgyában. Előzetesen értesíti a belügyminiszter a törvényhatóságokat, hogy a szabályrendelet jóváhagyásának előfeltételét képezi az, hogy 800 koronánál magasabb temetési költséget a tisztviselők nem kaphatnak, s hogy elsőfokulag az ügyben az alispán, másodfokulag pedig a közgyűlés intézkedik.

— **Megbízás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a hazai gyógynevelési intézetek (siketnémák, vakok, hülyék és dadogók intézetei) számára szolgálati és fegyelmi szabályzatot szándékozván kiadni, e szabályzat előadói tervezetének kidolgozásával megbízta *Eliás Jakabot*, a siketnémák aradi iskolája igazgató-tanárát.

— **Becsapott község.** Az ősszel Majdán község képviselőtestületének néhány tagja benn járt Szegeden és *hamisitott* jegyzőkönyvi kivonat alapján négy ezer forintot vett föl a község terhére egyik pénzintézetből. Számos efféle manipulációkkal olyan teherbe rántották a lelkiismeretlen emberek a községet, hogy évtizedek keltenek ahhoz, hogy a község minden tehertől felszabaduljon. *Tallár* Emil török-kanizsai főszolgabíró most fejezte be a majdáni panamában a vizsgálatot s annak eredményéről jelentést tett a vármegyéhez. A panama-históriákból kifolyólag a vármegye *Stefánovits* Géza községi jegyzőt azonnal nyugdíjazta s a község vezetésével az oroszlámosi segédjegyzőt bízta meg. Az ügynek különben a büntetőbíró előtt lesz folytatása. Azon egyének, kiknek terhére a csalásokat és egyéb szabálytalanságokat elkövették, a tettesek ellen a nagyikindai kir. ügyészségnél feljelentést tettek. A feljelentők között szerepel egyik szegedi pénzintézet és egy honvédfőhadnagy is.

— **Egy Garibaldi-generális halála.** Rómából sürgönyzik, hogy ott tegnap meghalt a garibaldisták egyik leghíresebb generálisa, *Tibaldi* teljesen elhagyatva és nyomorban. A történelmi nevezetességű férfi 1825-ben született Piacenzában. Részt vett 1848-ban Vicenza védelmében, majd franciaországba ment; hol a III. Napoleon elleni összeesküvésnek egyik tagja volt. Az Orsini merénylet alkalmával ő mentette meg *Crispi* életét, miután lakásában elbujtatta. Ekkor ő maga is megszökött Spanyolországban keresztül Angliába. Majd Amerikába ment. 1871-ben visszajött Párisba s a poroszok ellen harczolt. A kommune alkalmával egy zászlóalj vezetését, a melyek különösen a városház ostrománál tüntette ki magát. Később ellenségei által halálra ítéltetett, de Cayennebe való száműzésre kegyelmeztek neki. Tizenhat évet töltött a száműzésben, közte öt évet a nevezetes Ördög szigeten. Innen azután megszökött s Olaszországba jött, hol tegnap meghalt nagy szegénységben ugyan, de mindvégig megtartva büszkeségét.

— **A beteg Verdi.** Milánóból táviratozzák: *Verdi* állapotáról ma reggel fél 8 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: Reggel 4 fél órakor hirtelen válság állott be, a mely miatt a katasztrófa közvetlen bekövetkezéséről tartottak. Most a fenyegető tünetek abbahagytak ugyan, de a beteg állapota állandóan nagyon komoly.

— **A temesvári zszurnalisztika** ismét megszorodott. Deczember közepe táján indult meg egy új német napilap s ezzel a temesvári politikai napilapok száma *öt*re szaporodott fel.

A mai napon még egy új német lap látott napvilágot, melynek czíme *Temesvarer Journal*. Ezzel még nincs vége az új lap-alapításoknak, mert a közel jövőben, mint hírlik, még egy német lap kerül kiadásra. Két fillér lesz az ára ennek az új politikai német napilapnak és reggel jelenik majd meg. Csak legyen aztán olvasója is a *hét* temesvári napilapnak!

— **Nincs kegyelem!** A szegedi csillagbörtön egyik nevezetes rabja *Seidl* József főkapitány, aki még deczember hó elején folyamodott, hogy engedjék el büntetése hátralevő részét. Az iratok visszaértek az igazságügyi miniszteriumtól, azzal, hogy ismételtén átvizsgálták az ügyet és az igazságügyi miniszter azt határozta, *hogy nem terjeszti föl* kegyelemre ő felségéhez.

— **Halálozások.** Részvétel vettük a következő gyászjelentést: Alólírottak mély fájdalommal tudatják a szerető gondos anyja, anyós, testvér és jó rokonnak *ö*zv. *Bitter* Istvánné szül. Horváth Julianna urasszonynak, folyó évi január hó 24-én, este 6 órakor, hosszas szenvedés után, életének 60-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme folyó hó 26-án d. u. 1/3 órakor fog Aradon, József főherczeg-ut 15. sz. a. gyászházból az ág. hitv. szertartása szerint az aradi közsirkertben örök nyugalomra helyezettetni. Béke lengjen porai felett! Arad, 1901 január 25-én. *Bitter* Róza, férj. Horváth Imréné, *Bitter* Mariska, *Bitter* Etelka, férj. Herold Rezsóné, gyermekei. Balogh Matild, Balogh Juliska, Horváth Gi uska, Irénke, Etike, Nellike, Herold Malvinka, Herold Médiike, unokái. Horváth György, Horváth Sándor, Horváth Róza, férj. Boné Mihályné, Horváth Katalin, *ö*zv. Hegedüs Józsefné, Horváth Imre, Horváth Bálint, testvérei. Horváth Imre, Balogh István, Herold Rezső, vejei. *ö*zv. *Bitter* Mihályné, szül. Daudi Sára, *ö*zv. Aggavölgyi Lajosné, szül. *Bitter* Judith, Horváth Györgyné, szül. Szikora Zsuzsánna, Horváth Sándorné, szül. Kabódi Katalin, Boné Mihály, Horváth Bálintné, szül. Szabó Zsuzsánna, sógor és sógorónői. Aggvölgyi János és neje szül. Aggvölgyi Mariska, *Bitter* János, Lajos, István, öcsesei, huga és rokona.

Slapsay József nyugalmazott államvasuti főmozdonyvezető 62 éves korában tegnap meghalt. Temetése holnap d. u. 3 órakor lesz a Leininger-utca 4 számú házból.

— **Kilenczvenöt ember halála.** Rövid idő alatt a harmadik hajókatasztrófáról adunk hírt. Az európai partokon zátonyra jutott *Russien* kívül, melynek személyzete és utasai szerencsésen megszabadultak a haláltól, először a *Gneisenau* nevű német iskola-hajó elsüllyedésének híre járta be Európát. A malagai partokon elmerült hajó egész személyzete a tengerbe veszett. Most egy ezekhez hasonló szerencsétlenség hírére hozza a táviró. Sanghaiból táviratozzák, hogy a japán partokon egy *Icukusima* nevű japán iskolahajó elsüllyedt. — A hajón *kilenczvenöt* tengerész volt, ezek között *negyvenkilencz* kadét, kik gyakorlatoztak a hajó fedélzetén. Midőn a partról a szerencsétlenséget észrevették, mentésre gondolni sem lehetett, a hajó már elsüllyedt volt, mind a *kilenczvenöt* tengerész a hullám között lelte halálát.

— **A magánorvosok díjazása.** *Institóris* Kálmán városi főjegyző a következő értesítést teszi közre: A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium 135000 szám alatt kiadott körrendeletével kimondotta, hogy a magánorvoslás díjazásának legkisebb mértékét pörös esetekben a bíróság számára megállapító szabályzat díjfokozatai közül Arad szabad királyi város törvényhatósági területére a III-ik díjfokozat érvényes. A szabályzat IV-ik díjfokozata az egész ország területére azokban az esetekben érvényes a hol a mütét díját az 1900. évi VXi t. cz. 33-ik szakaszainak rendelkezése szerint a gazdasági, a munkás, vagy a cseléd segély pénztár fogja viselni. A szabályzatot a díjfokozatokkal együtt Arad sz. kir.

város levéltárában a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

— **Vasuti katasztrófa.** A kalána-zsolnai vasuti vonalon a gyoroki vonatösszeütközéshez hasonló vasuti szerencsétlenség történt. Az 1471. számú tehervonat a kiállított vészjelző daczára *Gány* állomás felé haladt. A pályatest közepén a teljes gőzerővel szembe jövő 1461. számú tehervonattal aztán olyan erővel ütközött össze, hogy a mozdonyok, szerkocsijuk és kilencz waggon teljesen összetört. *Tóth* János és *Biacovszky* Ede kalauzok az összeütközés folytán a vonat kerekei alá kerültek s a szenvedett sérülések következtében *meghaltak*, *Kliva* Gyula fűtő pedig súlyosan megsérült. Mig a pályatestet rendbe hozzák, a személyvonat közlekedés Pozsonyon keresztül történik, a teherforgalom pedig szünetel.

— **Sikkasztó postatiszt.** Megirtuk, hogy a székesfehérvári törvényszék vizsgálóbírája *Kovács* József postatisztet, kit egy 730 korona értékű pénzes-levél elsikkasztásával vádoltak, letartóztatta. *Kovács* ma levelet irt a Magyar Távirati-irodának, melyben ártatlanságát hangsúlyozva azt adja elő, hogy a pénzes levél úgy tűnhetett el, hogy véletlenül a közönség asztalára tette a csomagot s onnan valaki ellopta, Irja, hogy aznap félmillió értékű pénz ment át a kezén, s ha sikkasztani akart volna, ugy ehhez nyult volna, nem pedig a hétszáz koronához. A vizsgálóbíró különben *Kovácsot*, kit állásától is felfüggesztettek, ma szabadlábra helyezte.

— **Ös-Buda csödben.** A budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék egy tegnap kelt végzésével az *Ös-Budavára* nevű törvényszékieleg bejegyzett vállalat, mint czég ellen a csödböt megnyitotta. Ez persze már csak formális dolog, a vállalat bukása már régóta befejezett tény. A híres *Ös-Budát* különben egy másik vállalat vette birtokába, mely a nyárra még nagyszerűbbé akarja tenni, mint eddig volt.

— **Egy vihar pusztítása.** A norvégiai *Hermoholmen* nevű városban *kedden*, e hó 22-én borzasztó orkán dühöngött. Az óriási vihar *nyolcz* házat elsodort, *harmincznégy embernek* és egy asszonynak halálát okozta. A nagy ijedségtől igen sokan betegek lettek. A kikötőben 60 csónak volt kikötve, ezek mindegyike árakkal terheltlen elmerült.

— **Betörés egy ékszerüzletbe.** *Miskolczról* jelentik, hogy *Klein* Sámuel ottani ékszerész üzletét ma éjjel ismeretlen tettesek feltörték és kirabolták. Aranyórákat és más ékszereket vittek el körülbelül 1400 korona értékben. A tolvajok az udvar felől a falazatot kiásták s így hatoltak be az üzletbe. A vizsgálat a tettesek kiderítése iránt folyik.

— **A gazdagok halála.** Megrendítő eset hírt táviratozza *sátoralja-újhelyi* tudósítónk. A közeli Hegyköz-Ujlakon megölték *Grosszmann* Móríczt terménykereskedőt, meg a feleségét, és a hatesztendő gyermekét. A gyilkosok megköztözték a háznépet s a mi értéket találtak — kétezernyegyszáz koronát meg igen sok ékszert és értékpapírt — azt magukkal vitték. Az asztalon egy írást hagytak.

— Így halnak meg a gazdagok!
Mindenfelé keresik őket.

— **A hírlapok árának emelkedése.** A papírárak emelkedése ismét több külföldi lap előfizetési árának fölemelését vonta maga után. Így többek között fölemelték előfizetési árakat a *Berliner Tagblatt*, *Morgen Zeitung*, *Berliner Abendzeitung*, *Morgenpost*, *Berliner Zeitung*, *Deutsche Tageszeitung*, *Deutsche Warte*, *Reichsbote*, *Berliner Neueste Nachrichten* stb.

— **Transzváli bur — szegedi lakós.** Szeged város területén befejezték az adóösszeírást s

az adóhivatalban most állítják össze az adókötelesek névsorát. Az isszeiró ivekben föl van véve tizenhárom oly család, mely a külföldről jött Szegedre s ott letelepedett. Van köztük egy *Viss Ede* nevezetű transzváli buris. Ez utóbbi utazása közben megbetegedett s Szegeden gyógykezelte magát, mikor pedig felgyógyult, itt telepedett le.

— **A fegyház megszokása.** Sajátságos jelentekek játszódtak le az olaszországi fegyházakban a legutóbbi királyi amnesztia alkalmából. Nagyon sok fegyencz, aki életének legnagyobb részét czellában, bilincsek közt töltötte, egyszerűen nem akarta elfogadni a kegyelmet és nem akarta odahagyni a fegyházat. A portoferrajói fegyházban a huszonkét esztendő óta fogva levő *Betramo* nevű fogoly könyekre fakadt, mikor a fegyházigazgató tudtára adta, hogy a király kegyelméből immár szabad. A fegyencz bevallotta két régebbi bűnét, csak hogy tovább is rabkenyeret ehessen s mikor ez sem használt, kijelentette, hogy a tengerbe veti magát, ha szabadjára bocsátják. A *bolognai* fogházban is megesett, hogy mikor egyik kegyelmet kapott foglyot el akarták bocsátani, azt felelte, hogy neki csak fogházi levegő kell és ezzel leugrott a harmadik emeletről. Akkora a nyomor Olaszországban, hogy sokan becsukják magukat, mert a fogházban legalább rendes ételt kapnak.

— **Nyugdíjasok igazolványa.** Az aradi rendőrkapitányi hivatal felhívja a nyugdíjasokat, hogy nyugtájukat az életben lét igazolása végett *folyó hó 31-én d. u. 5 óráig* a kapitányi hivatal iktató hivatalában adják be.

— **Eljegyzés.** *Werner Mihály* aradi iparossegéd eljegyezte *Mitron Mariska* kisasszonyt, *Mitron Tivadar* aradi iparos leányát.

— **Elázott aranyünnepség.** Hónapok óta készültek már New-Yorkban az ugynevezett *aranyünnepségre*. Őriási politikai tüntetés lett volna ez *Mac Kinley* érdekében. Szomorúan írják most az amerikai lapok, hogy a hallatlan előkészületekkel megcsinált ünnepségeket, tüntetéseket, amelyek november harmadikára voltak kitűzve, elmosta az eső. Persze a *Bryan*-pártiak sem nézték nyugodtan az ellenfél előmunkálatait. Őriási lobogókat tűztek ki a legélénkebb utakra ilyen feliratokkal: *Parádé lehet, de mégis Bryanra szavazunk*. Bár a főünnepség napján zuhogott az eső, mégis mintegy másfél-százezer emberből álló tüntető körmenet éltette *Mac Kinleyt* s ha csak kissé szebb lett volna az idő, legalább is kétszer annyian lettek volna. Az amerikai újságok természetesen most is beszélnek *tizezres* és *százezres* fogadásokról, amik egyik, vagy másik jelölt megválasztása mellett vagy ellene történtek, éppen úgy, mint négy évvel ezelőtt, az akkori elnökválasztáskor; ezeknek a fogadásoknak a híre most is épp oly amerikai ízű, mint négy évvel ezelőtt.

— **Ugy-e, nagysád 28 éves?** A kihágási bíró előtt történt ez a pompás epizód. A napokban, mikor még a locs-pocs helyett igen csuszós idő járta, s a sikos gyalogjárók miatt több háztulajdonost idéztek a kihágási bíróság elé. Ilyen esetben játszódtak le az a vidám eset, hogy egy, korosabb polgárszszony „mindenféle” kifogásokat tett a büntetés ellen.

— **Kérem, vegyük föl a naczióalét** — szölt közbe a bíró kemény hangon s hirtelen hízog pillantást vetve az asszonyra, udvariasan, lágyan kérdé:

— Ugye, nagysád 28 éves?

E bók, e czimzés úgy meghatotta az asszonyt, hogy azonnal elhalgatott s nagy igyekvéssel kifizette a büntetést, sőt még bocsánatot is kért, hogy alkalmatlankodott.

— **Magyar név.** *Roser Jakab* aradi illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskorú gyermekei *Jenő* és *Erzsébet* vezetéknevének „*Róna*”-ra kért átváltoztatást a belügyminiszter megengedte.

— **Érdekes veszetségi esetek.** *Pampoukis* doktor, francia tudós, nagyon érdekes veszetségi eseteket írt le egy orvosi folyóiratban. Egy *veszett kutya* megmarta egy tizesztendő gyermekét, a szerencsétlenül ki is törték a beteg-

ség jelei és egy rohamában beleharapott az atyja karjába. Az, hogy egy *veszett kutya* marta ember egy másik embert harapjon meg, a lehető legnagyobb ritkaságok közé tartozik. A gyermek rövid idő múlva meghalt, míg az apát az azonnal alkalmazott védőoltás, megmentette az életnek. A francia doktor még két más esetet is említ, amelyek azt bizonyítják, hogy *autoszugesztio* is lehet oka a veszetségnek. Így például: egy francia katonát megharapott egy kutya s a katonát bajtársai azzal ijesztgették, hogy a kutya *veszett volt*; a vizsgálat azonban kiderítette, hogy ez nem igaz és a katona mégis megbetegedett, a betegség legjellemzőbb tünetei közt: végtagjai megbénultak, fejszagatás és viziszony kínozza, de alig néhány nap múlva a tünetek mind elmaradnak, s ami a legérdekesebb: az *autoszugesztio* okozta betegség gyógyszere a katonarvos *szugesztioja* volt.

— **Egy városrész lángokban.** *Montreálból* táviratozzák, hogy abban a városrészben, a melyben a nagy áruházak vannak, nagy tűzvész pusztult. Tíz áruház és a kereskedelmi miniszterium épülete lángokban áll. A kár állítólag már most is milliókra rug.

— **Veszélyes postacsomag.** A münchen-frankfurti postakocsi egyik csomagjából a napokban egy *mérges-kigyó* szabadult ki a melyet *Florenzben* adtak fel egy rajna-melléki városba czimezve. Würzburgba vették észre a vasuti alkalmazottak a kellemetlen vendéget s rögtön Frankfurtba táviratoztak, hol a berobogó vonatot az ottani állatkert egyik embere várta, ki azután nagy fáradsággal elfogta a kigyót.

— **Ukori színházi pör.** A legújabb *delfi* ásatások nagyon érdekes okmányt hoztak napvilágra, amely egy *Krisztus* előtt 112-ik évi színházi pör adatait tartalmazza. Panaszos az athéni színészek egyesülete volt, amely a korinthoszi színművészeket vádolta be. Ezeknek az utóbbiaknak nem volt állandó letelepedési helyük, hanem városról-városra vándorolva tartották előadásukat. Az athéni színészek azért pörölték be korinthoszi kollégáikat, mert azoknak működésével saját érdekkörük megsértését látták, minthogy a korinthosziak egy másik színészegyesülettel is egyezsége léptek, bár az athéniakkal való szerződésük szerint ezt nem volt szabad tenniük. Évekig folyt ez a pör, mikor mindkét egyesület kiküldötte megbízottait egy makedon bíróság elé, de ez sem tudott köztük igazságot tenni, mert mesének mondtak mindenféle szerződést a korinthosziak, s mikor a thebai törvényszék mégis elítélte őket, egyszerűen kimondták hogy *Thébát* nem fogadják el illetékesnek. Hogy pedig egyesületükön a pénzbírságot ne tudják megvenni, az összes pénzt, arany- s ezüstkoszorukat megukhoz vették, A szenátus ítélete tudott végre nagynehezen rendet csinálni, s a korinthosziak a penzbüntetést megfizették.

— **Lelőtt földbirtokos.** Vakmerő orvtámadást követett el *Mendebaba* Mláden szőregi lakos *Petrov* Sándor ellen. Az utcán kileste, mikor *Petrov* zeneszó mellett hazafelé tartott és egy hatalmas ütessel lesujtotta. Aztán elmene-kült. Régi haragosa volt *Petrov* Sándor gazdag földbirtokos *Mendebaba* Mládin szőregi lakosnak. *Petrov* Sándor nyolcz társával vig muzsika hangjai mellett ballagtak haza, mikor *Mendebaba* Mládin, ki már úgy is régen leste áldozatát, elérkezettnek hitte az időt, hogy ter-vét végrehajtsa. *Sztojkov* Mláden és *Sztojkov* Dusán társával kapu alá huzódott, mikor a mulató társaság odaért. Majd *Mendebaba* kiugrott rejtkehelyéről és az előtte gyanutlanul menő *Petrov* Sándor fejére erős ütést mért. A megtámadott ember egy kiáltással összerogyott. Mikor a jeles kompánia látta, hogy áldozatuk összeesett, megugrott. *Petrov* a halállal vivődik. *Kovács* Béla őrsparancsnok-helyettes nyomban hozzáfogott a bűnösök összefogdosásához, ami sikerült is. A vállatásnál *Mendebaba* beismerte, hogy ő ütötte le *Petrovot*, de azzal védekezik, hogy *Sztojkov* Mláden biztatta fel őt, aki azt mondta neki:

— Ha nem ütöd le, én foglak téged

leütni. — Ha meghal, én fizetem ki az élete árát!

— **Hogy lett egy tolvajból — tizenyolcz.** A rabbinus és hiveiről szóló anekdotát juttatja eszünkbe egy hír, mely Kölnből jön. Egy nagy áruház tulajdonosa észrevette, hogy üzletéből naponként tűnnek el az áruk — természetesen nem család útján, kevés gondolkodás után rájött, hogy a tolvaj nem lehet más, mint valamelyik alkalmazottja, jóllehet csupa hölgy kiszolgálókat tartott üzletében. Egy este a tulajdonos így szölt a haza készülő hölgyekhez:

— Megvagyok győződve, hogy a tolvaj önök között van, sőt azt is tudom, hogy ki az. A rendőrségnél már fel is jelentettem. Szégyenbe hozni azonban nem akarom, most nevét mindnyájuk előtt nem mondom meg, hanem barátságosan figyelmeztetem, hogy holnap reggel az üzletbe ne tegye lábát, mert a rendőr, akit iderendeltem, azonnal felkiseri.

Másnap tizenyolcz elárusító — nem jött be az üzletbe.

— **Csőd a svájci falu ellen.** Bernből írják, hogy miután a párisi kiállítás svájci faluját nem bírták eladni, csődöt nyitottak a falut építő társaság ellen. A társaság részvénytőkéje három millió frank.

— **Gyilkos katona.** Lembergől távirják, hogy az ott állomásozó 12-ik huszárezredben szolgáló *Makau Ello* az elmúlt éjjel lelötte *Nikorovics* Anna 22 éves leányt és veszélyesen megsebezte *Weinstein* Etta 17 éves leányt. Egy katonai őrszót elfogta a gyilkost. *Makau Ello* évekkkel ezelőtt már lelőtt *Miskolczon* egy zsidó kereskedőt és nyolcz évet ült emiatt.

— **Ebmarás.** *Prescher* Ferencz gyári munkást, mikor reggel 5 órakor a *Neumann-gyár*-ba ment ki, a gáji-uton egy kutya megmarta. A kutyát a rendőrségnél az állatorvosok megvizsgálják, s ha veszetséget konstatálnak rajta, úgy *Preseher* a budapesti *Pasteur-intézetbe* szállítják fel.

— **T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk,** hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Az urára gyújtotta a házat.

(Az isszakos feleség bűne.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 24.

Rövid lefolyású, de igen érdekes bűnpörben hozott ítéletet ma a nagyvárad esküdtbíró. Egy szerencsétlen asszony volt a vádlott, akit az isszakosság szenvedélye annyira vitt, hogy egy mámoros pillanatában rágyújtotta a férjére a házat. A bűnpör története a következő:

Mille Benjámín biharudvari jámbor paraszt gazda rég idők óta állandó viszálykodásban élt a feleségével. Az egyenetlenkedés, örökös perpatvar oka az volt, hogy *Milléné* asszony az isszakosságra adta magát. Örökösen a korcsmába volt, pénzzé tett mindent, amit csak lehetett s az árát az utolsó krajczárig itatra költötte *Mille* Benjámint, a férjét, nagyon bántotta a felesége eljárása mindenképen, de különösen azért, mert nyomorék kis leányukat teljesen elhanyagolta s néha napokon keresztül enni sem adott neki. Túrte egy darabig az asszony viselkedését, végül azonban kitört belőle a keserűség és megverte a feleségét. *Millénének* azonban a verés nem használt, másnap már ujra kezdte az ivást és folytatta szakadatlanul nap-nap után.

Az elmúlt őszön egy októberi napon késő éjszaka vetődött haza az asszony a korcsmából, a ház ajtaját azonban zárva találta. Erősen zörgetni kezdte az ajtót, a férj azonban nem bocsátotta be, hanem kiszölt neki:

— Menj vissza a korcsmába, ebben a házban semmi helyed többé!

Az asszony hiába kért-könyörgött, a férj

hajthatatlan maradt. Végre is eltávozott Milléné, előbb azonban visszakiállt az urának:

— Megállj kutya, megkeserülöd még ezt!

A kellemetlen incidens után a férj nyugodni tért. Mintegy óra múlva a részeges aszszony visszatért s tüzes csóvát dobott a nád-fődeles kis házra, amely néhány pillanat alatt lángba borult. A mélyen alvó Mille és leánykája mit sem tudott a dologról s a szomszédok alig tudták kimenteni őket a lángok közül. Az esetről jelentést tettek a csendőröknek, akik azonnal elfogták a gyújtogató feleséget, aki tettét a nyomozás folyamán be is ismerte.

Bűne miatt ma állott Mille Benjáminné az esküdttörvényszék előtt. A tárgyalás megnyitása után kihallgatták a vádlottat, a ki töredelmes beismerő vallomást tett. A vádlott vallomásaival egybehangzólag adta elő a dolgot a panaszosként és tanuként megjelent férj és az egyik szomszéd, a ki az esetről jelen volt.

A vádlott és a két tanu kihallgatása után a törvényszék megállapította az esküdtekhez intézendő kérdéseket, mire Vámosy Mihály ügyész előterjesztette a vádat s hivatkozva a vádlott beismerésére, kérte az esküdteket, hogy mondják ki a bűnösöt.

Sonnenfeld Zsigmond, a vádlott védője, hosszabb beszédben vitatta a vádlott beszámíthatatlanságát és felmentő verdiktet kért az esküdtektől.

Az esküdtszék ezek után visszavonult s meghozta a határozatát, a melyet Radó Ignác dr. az esküdtek főnöke jelentett be a törvényszéknek. E szerint az esküdtek Mille Benjáminné „bűnös“-nek jelentették ki a gyújtogató bűntetteiben. Eme verdikt alapján a törvényszék meghozta az ítéletet, amely szerint Mille Zsuzsánnát gyújtogató bűntetteért két esztendőre fegyházra ítélte.

SPORT.

+ A Meteor-klub közgyűlése. Az aradi Meteor kerékpár-klub ma este tartotta rendes évi közgyűlését, melyen a szokásos közgyűlési tárgyakon a tisztújítás is szerepelt. A választmány évi jelentését Vas István jegyző olvasta fel, a közgyűlés tudomásul vette. Ezután ejtették meg a tisztújítást, melynek eredménye a következő: elnök József Béla, alelnök: Neubauer Manó, titkár: Faragó Béla, jegyző Pósch Dezső, pénztáros: Ascher Ferencz, ellenőr: Reich Jakab, művezető: Kristianics Vilmos, orvos: Keppich Jakab dr., szertáros: Kalmár József, menetparancsnokok: Jäger József, Erbáhr Henrik, Czirkál Géza. Választmányi tagok: Farkas Ábris, Ravasz Imre, Steigerwald Gyula, Gömöry György, Ofner Gyula, Borlodán György, pót-választmány: Schwartz Sándor, Hamer Vilmos, Zajonszkovszky János.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szerkesztők párba. Lingauer Albin a „Jászberényi Hírlap“ szerkesztője és Hay Géza a „Jászberény és Vidéke“ szerkesztője között örökös volt a perpatvar, a mi többször adott alkalmat hírlapi polémiákra. Tavaly május hó 22-én „Szédélés“ cím alatt, majd július 10-én megint valami más sértő cím alatt a Jászberény és Vidékében Lingauer néve oly kifejezetlen sértő cikkek jelentek meg, melyeknek elkerülhetetlen következménye volt a párba. Mindkét izben pisztoly volt a fegyver nem de sebesülés egy izben sem történt. A szolnoki törvényszék ezért mindkettőjüket 14—14 napi államfogházra ítélte, mit a tábla és ma a kir. kuria V. büntető tanácsa Losonczy bíró előadása alapján, helyben hagyott.

§ Leányrablás. Vigan voltak mult farsangon a kecskeméti „Nagy harang“-hoz címzett korcsmában a legények. De legvigább, leggarázdább volt Bodor Károly és Tóth Sándor. Az ital csak úgy dől be-lejük, a nóta meg végtelen volt. Ugy estefelé azonban elunták magukat.

— Lány kéne! — kiáltott Tóth Sándor.
— Ha csak az kell, majd szerzek. Gyere velem! — fogadkozott Bodor.

Hazamentek Bodorékhoz, befogtak a könnyű kocsiba és odahajtottak a Hadadiék háza elé. Bodor meg Tóth itt szép tisztességtudóan beállítottak és megkérték a hazbelieket, hogy eresszék el bálba a szép Hadadi Marcsát, a falu egyik legszebb lányát. A módos legények hívására igent mondott az anyja és Marcsa pár perc múlva fent ült a kocsin. Este volt, későn vette észre, hogy nem a bálba viszik, hanem Bodorék tanyájára. Sikoltzott, le is akart ugrani a kocsirol, de Tóth Sándor átölelte, úgy tartotta vissza. Bevitték a tanyára a kétségbeesett lányt a legények. Másnap reggel halványan, kisírt szemmel jött haza Haladi Marcsa a szülei házához.

Az erőszakos legényekkel érdemük szerint bánt el a kecskeméti törvényszék és Bodort 3 évi, Tóthot 2 évi fegyházra ítélte. A budapesti ítéltábla ma foglalkozott az érdekes esettel Ráth Zsigmond dr. táblai bíró előadása alapján a II. büntető tanácsban. Varga Ferencz dr. főügyész helyettes vádbeszéde és Bleyer Soma védő beszéde után a tábla Bodor büntetését 3 1/2 évre, Tóth büntetését 2 1/2 évre emelte föl.

Egyes könyveket és egész könyvtárakat folyóiratokat

magyar és német nyelven, bármily évfolyamot, elad és vesz

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedése és antiquariuma
Aradon, a Templom- és Kazinczy-utcák sarkán.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 24.

Déltőzsde. Buzakinálát kielégítő, a vételkedv mérsékelt. Kedvezőbb irányzat mellett 15,000 métermázsza került forgalomba, szilárdan meghatározott áron. Egyéb gabonaneműek változatlanok. Időjárás igen szép.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.52—7.54
Buza októberre	7.63—7.64
Rozs 1901. áprilisra	7.36—7.37
Zab 1901. áprilisra	6.10—6.11
Tengeri 1901. májusra	5.05—5.06
Repce augusztusra	12.80—12.85

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilisra	7.55—7.56
Buza októberre	7.64—7.65
Rozs 1901. áprilisra	7.37—7.38
Zab 1901. áprilisra	6.13—6.14
Tengeri 1901. májusra	5.08—5.09
Repce augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	664.25
Magyar hitelrészvény	669.25
Leszámitolóbank részvény	420.—
Rima-Murányi vasmű részvény	459.25
Oszták-magyar államvasúti részvény	669.—
Közuti vasút	578.—
Városi villamos vasút részvény	289.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 24. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 90—92 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 95—96 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 92—94 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 90—92 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Sertéslelészám. Január 20-án volt készlet 29481 darab, január 21-én főlhajtott 248 darab, január 21-én elszállított 301 darab, január 22-én maradt készletben 29428 darab. Uzet: Lanyha.

S z e s z ü z l e t.

— Január 24. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szárlított moslék 12 korona 50 fillér mmázsanként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsden.

Budapest, 1901. január 24.

Magyar aranyárjádék 40/0	117.25
Magyar koronajárjádék 40/0	92.30
Magyar arany 4 1/2 0/0	120.—
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	100.—
Magyar keleti vasút	120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.—
Magyar italmegváltási kötvény	94.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	165.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	140.—
Oszták papírjádék	98.15
Oszták járadék ezüst	98.—
Oszták járadék arany	117.25
Koronajárjádék	94.25
1860-iki államsorsjegyek	136.75
Oszták-magyar bankrészvény	1702.—
Magyar hitelbank részvény	869.25
Oszták hitelintézet részvény	863.75
Oszták-magyar államvasút	669.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.14
Német birodalmi márka	117.55
Pondon	240.55
Láris	95.75

— Fizetésekeptelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésekeptelenségeket jelenti: Jovanovits és Leitenbor, keresk. cég, Szeged. — Schwarcz Lipót, Kis-Lőd. — Rosenfeld Lajos Stájerlak. — Keresztes és Reisz, keresk. cég Budapest. — Freymann József, keresk. Szeged. — Reich Miksa Bécs. — Dudek Rudolf, Prága. — Klimesch József, Innsbruck.

Buzaárak Amerikában.

(A Magyar Távirati Iroda kábeljelentése.)

— Január 24. —

New-York:	23-án cent.	24-én cent.
Buza (per loco)	80 1/8	80 5/8
januárra	79	79 1/2
februárra	79 1/4	79 3/8
márcziusra	79 3/8	80 1/8
májusra	79 1/4	79 3/8
Tengeri januárra	46 7/8	47
márcziusra	47 1/4	45 1/2
májusra	44 1/4	44 1/2
Chicago:	72 1/4	72 3/8
Buza januárra	72 1/4	72 3/8
márcziusra	74 3/8	75 1/4
Tengeri januárra	37	37 1/8

Buza igen szilárd, tengeri szilárd.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gazdálkodó, Arad. Elismerő sorait köszönettel vettük. A mint látni méltóztatik, az amerikai, tehát úgy a new-yorki, mint a chicagói gabona-árakat az ottani tőzsdék jegyzései szerint minden nap közöljük, még pedig kábel-táviratok alapján. Hasonlóképp közöljük a bécsi-szarvasmarha- és sertésvásárok árait, melyeket mindenkor táviratban kapunk. Gondunk lesz rá, hogy ezen irányban még több czéiszerrő újítást vezessünk be.

Ilmaci. Arad. Kérdéseire a következőkben válaszolunk: 1 Embere válogatja. Az egyik szerethet állandóbban, a másik jobban. Sokszor a szerelem rövid élete nemcsak attól függ, aki szeret, hanem attól is akit szeretünk. A harmadik módon pedig ma már csak a vén-kisasszonyok szeretnek. 2 Legszebb „korkülönség“ a hazastársak között az, ha az egyik nem égig érő „nyakig-láb“, a másik pedig nem tömzsi gömböc. 3. A pirulásról allotrikusabb esz-közök nélkül legkönnyebben úgy lehet leszokni, ha állandóan pirosítja magát.

782—901.

Hirdetmény.

Hogy a mezőgazdasági munkás és cselédség pénztárról szóló 1900. évi XVI. t. cz. áldásos kedvezményeiben mindazok, kikre a törvény ezen gondoskodása kiterjed, mielőbb részesülhessenek, továbbá azon oknál fogva, hogy a helyi bizottság minél előbb létesülhessen, felhívjuk ezen az uton is a mezőgazdasággal foglalkozó cselédeket és munkásokat, hogy ezen pénztárba tagokul minél előbb s minél tömegesebben lépjenek be s addig is, míg a helyi bizottság megalakul, ebbeli szándékukat a város tanácsának írásban vagy Lőcs Rezső aljegyzőnek a hivatalos órák tartama alatt szóval bejelentsék.

A mezőgazdasággal foglalkozó munkaadókat pedig felhívjuk, hogy cselédjeiket és munkásaikat ezen, kizárólag az ő érdekükben létrejött törvény áldásos voltára figyelmeztessék s azokat a belépésre buzdítsák.

Arad, 1901. évi január hó 19-én.

A városi tanács.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Piski állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1901. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át vagyis 1904. évi április hó 30-ig.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és „Ajánlat a piski-i pályavendéglő bérletére“ feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1901. évi január hó 25-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános igazgatási (I.) osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 200 K. azaz kétszáz Korona készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1901. évi január hó 24-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

Gramofon Automata

egy üzletben, mely különféle szép dalokat zenél és beszél, vendéglősök és kávéosoknak igen alkalmas, előnyös fizetési feltételek mellett

eladó.

Bővebbet: „Gramofon“ jellege alatt e lap kiadóhivatalában.

203/1891. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál egy 1400 korona tisztí fizetéssel s szabályszerű lakbérilletményvel javadalmazott rendőrségédtiszt állás kinevezés útján betöltendő lévén, azokat a kik ezen

állást elnyerni óhajtják s az 1883. évi I. t. cz. 19. szakaszában előirt minősítvénynyel bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket méltóságos Urbán Iván főispán urhoz a folyó évi február hó 4-ig benyujtsák.

Arad, 1901. évi január hó 18-án.
Salacz,
kir. tan. polgármester.

Könyvszekrény eladó,

szép, nagy, keményfából készült, új;

ugyanitt eladó

egy orvosi

műszerszekrény

és egy

házi patika szekrény.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Városi és vidéki telefon 118. szám.

D:Ü:R:R GUSZTÁV

fűszer, csemege, ásványviz-, bor-, tea- és rumkereskedése

Az arany szarvashoz. ARADON. József-főherceg-ut 2.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítva, a téli időnyre a legkitünőbb jó és friss árúkkal dúsan felszereltem s minden tekintetben azon leszek, hogy jó és figyelmes kiszolgálás mellett a legolcsóbb áráimmal megelégedésüket kiérdemeljem, s alant irt cikkeimre b. figyelmüket ezuttal felhívjam:

LEGKITÜNÖBB KÁVÉK:

Cuba, Ceylon, Arany, Jáva és Hodeida Mocca.

— OROSZ- ÉS CHINA-TEÁK: —

Assam, Karavan, Peccovirág, Imperial és Mandarin.

Jamaika-rumok, valódi angol ananasz, Cuba, Portorico és Demarara.

PEZSGÓ-BOROK

Törley, Tallsman és Casino sec., Hubert Gentry Club, G. H. Mumm Co., Duminy Co. és Henriott-félek.

Prágai és kassai sódarok, szebeni szalámi, friss tormás viralik, debreczeni és kolozsvári oldalas és braunschweigi friss felvágottak.

Likőrök, eredeti Benediktiner Feoamp; valódi Curacao, Tripleseo, Zárai, Marschino és más likőrök, Erdélyi ó-szivorium, tiszta törköly.

— Ménesi és Magyarádi borok. —

Friss csemege és déli gyümölcs. Francia Muscat, datolya, Smyrna és szultán füge. — Legkitünőbb malaga szőlő, Görzi prunelle, Rahat, Sutsuk és török edességek.

Tea-sütemények Schmidt és Cabos-féle Patience dessert és köestlin angol Cacks és Mixed-félék.

Honi és külföldi sajtok: Ementál, gról, strachinó, Imperial, oldami, Rogenfort, kisbéri és fogarasi készítmények.

Páczolt és konzervált halak. Tengeri halak, pisztráng, angolna. — Thon, Lachs és Francia Philipp Canau-féle szardiniák. —

Suchard és flumel csokoládék. 3443

Borsó, gomba, bab, spárga csoservek és mindennemű fűszer árak.

Az idényben mindenféle vadak.

— ERDÉLYI BATUL ÉS RANET ALMÁK S NEMES GYÜMÖLCSÖK. —

Vidékre látába fagymentes osomagolás ingyen.

Legkitünőbb friss érkezésű Szebeni szalámi.

A. II. 1344—1900/6. 3478

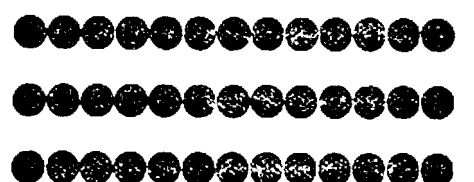
Edict.

Von dem k. k. Bezirksgerichte Josefstadt in C. S. Abth II. wird bekannt gemacht, es sei am 3. November 1900 der in Wien IX. Hahngasse 29 wohnhaft und nach Makó (Mais) in Comitát Csanád zuständig gewesene k. u. k. Regimentsarzt des Ruhestandes Dr. Alexander Popper ohne Hinterlassung einer letzt willigen Anordnung gestorben, und haben die hierlands befindlichen Erben um die Vornahme der Verlassenschaftsabhandlung durch die oesterreichische Gerichtsbehörde angesucht.

Es werden hiemit alle Erben Vermächtnissnehmer und Gläubiger, welche oesterreichische Staatsbürger oder in der im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Ländern sich aufhaltende Fremde sind, ferner auch die allfälligen auswärtigen Erben und Vermächtnissnehmer, welche auf den Nachlass des Vorgenannten Ansprüche zu stellen können glauben, aufgefordert, sogewiss binnen 1 1/2 Monaten von dem unten angesetzten Tage bei diesen Gerichte anzumelden, widrigenfalls, wenn nicht wöden Beteiligten, welche sich gemeldet haben oder von der zuständigen ausländischen Behörde selbst auf die Verhandlung von dem auswärtigen Richter gedrungen wird, die Verhandlung vor diesem Gerichte nach hierländischem Gesetzengepflogen werden würde.

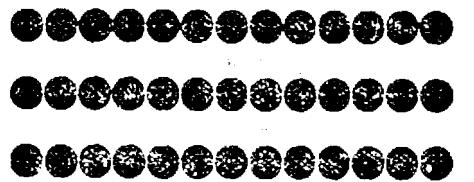
Wien, am 8. Dezember 1900.

L. S. Kochanowsky m. p.

Segédjegyző azonnali alkalmazást keres.

Megkeresések „irnok“ ezimen a kiadóba.

Gondoljon mindenki a családjára!

AZ ARADI KÖZLÖNY

3000 koronára

biztosította minden előfizetőjét

baleset ellen.

Aki az **Aradi Közlönyre** 1901. február 1-től előfizet, az az **Aradi Ipar és Népbank** által képviselt **Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaságnál** baleset ellen biztosítva van **halál esetére**

= 3000 koronára, =

munkaképtelenség esetére

= 3000 koronára, =

részleges munkaképtelenség esetére pedig a 3000 korona megfelelő hányadára

Az Aradi Közlöny

előfizetői **rendes biztosítási kötvényt kapnak kézhez.**

Bejelentett és igazolt baleset után a kártérítési összeget azonnal kifizeti az

Aradi Ipar és Népbank,

mint a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság aradi vezérügynöksége.

A legnagyobb vidéki napilap most az Aradi Közlöny

Tökéletesen pótol minden fővárosi lapot Arad-, Csanád-, Békés-, Temes-, Torontál- és Hunyad-megyékben.

Megjelenik naponta 12—14 oldalon, vasárnap 24—30 oldalon.